ATFK :: BPFK :: EMK :: FMK :: GEO :: KTK :: MÉK

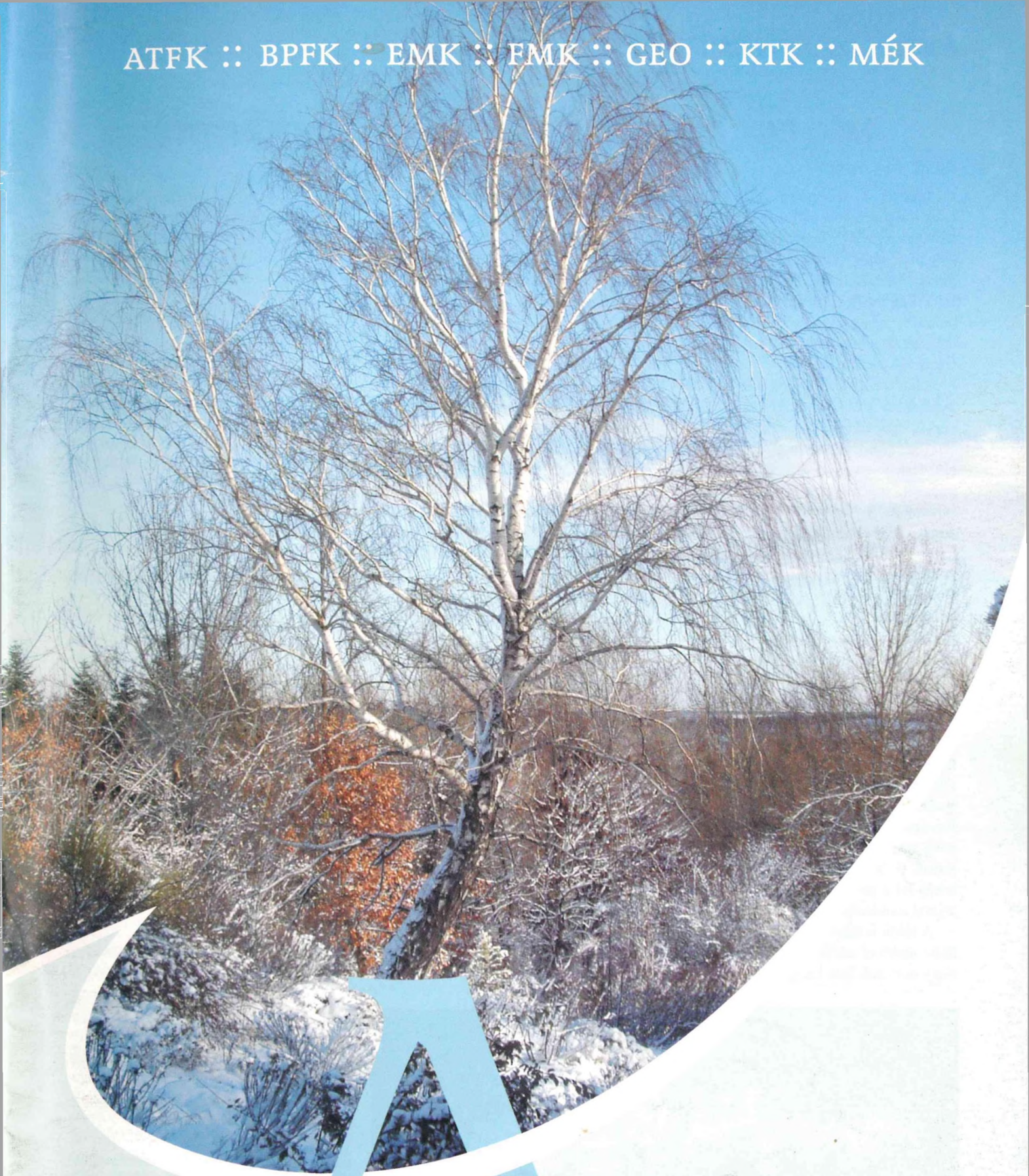

VIVAT ACADEMIA

A Nyugat-Magyarországi Egyetem lapja

2004/1. január- február

MÉG EGY ADVENTI EMLÉK...

Ígértük a decemberi számunkban, hogy a soproni Adventi Hangversenyről is szót ejtünk, ezért a farsangi bálozás kellős közepén még egyszer felidézzük a Karácsony hangulatát. 2003. dec. 17-én, a zsúfolásig megtelt Liszt teremben csillogó fenyőfa, magasztos szó, zene és kép együttesen igyekezett áhítatot varázsolni. Örömmel írjuk le, sikerült!

Csak a fehérvári balekok és firmák hiányoztak, a többi kar kiváló előadókkal képviseltette magát.

Tóth András versmondó megható előadással tolmácsolta a Karácsony poézisét, mellyel ünneplőbe öltöztette a szívünket. A "legfiatalabbak", a közgázosok kamarakórusukkal és két sokoldalú hallgatójukkal (Balogh Márton, Kocsis Zoltán) alapozták meg a bensőséges estét.

Az integráció szép példájaként erdész, közgazdász és zenész összefogással csodálatos Karácsonyi Concerto Grosso hangzott el (Tóth Endre, Gálos Borbála, Balogh Márton, Kocsis Zoltán). Az erdészek ajándékát Veleghy Dániel tette a fa alá szép csellójátékával. A leendő óvó és szociálpedagógusok Fodor Gábor és Dárdai Árpád főiskolai docensek művészeti vezetésé-vel valósággal elvarázsolták a hallgatóságot harangjátékukkal, furulyával és fuvolával, s egy ritkán hallható, négy szólamra írt gyönyörű kórusművel. A "Benedekesek" Rudas Ibolyával tették fel a pontot az "i"-re, aki a Puccini áriával mindenkit szíven ütött.

A fások is igazi meglepetést szereztek. Mély átéléssel adták elő a kortárs zenét, mely nemcsak lírai hangvételével, hanem gondolatiságával is meghatotta a koncert vendégeit (Taschner Róbert, Horváth Miklós, Kocsis Zoltán és barátai). Az Alkalmazott Művészeti Intézetet Vincze Izabella képviselte, fuvolán szépen elő adott zeneművel.

A soproni hangverseny hagyományává vált, hogy Tas Ildikó a Magyar Állami Operaház magánénekese is színpadra lép. Ez alkalommal énekművész fiával és orgonaművész menyével érkezett. A szociálpedagógus Rudas Ibolyával együtt a Panis Angelicust adták elő nagy sikerrel, majd anya és fia duettje hatotta meg a közönséget.

Szűnni nem akaró taps köszöntötte az apát és lányát, Dr. Nagy Frigyes professzor urat, s Nagy Zsuzsanna hegedűművésznőt Óvárról, akik emlékezetes perceket szereztek hegedű-zongora duójukkal. Az egyik legszebb "Ave Maria" (Gounod) lebilincselő előadása (Tas Ildikó) és a Győri Vegyeskar Váray Tamás vezénylésével tetőpontra vitte a Karácsonyt idéző estet.

Prof.Dr. Faragó Sándor rektor úr köszöntő szavai is hozzájárultak a meghitt percekhez, mélyenszántó gondolatai - az utolsó műsor-szám előtt - együtt szárnyaltak a muzsikával.

Amikor a színpadon a szereplők nagy része közösen énekelte a záró dalt gyertyával a kézben (Ha elmúlik Karácsony...), a nézőtéren vastaps jutalmazta az előadókat, akiknek ezúton is köszönjük a felejthetetlen élményt.

Tóth Mariann

fotó: H.G.

KITÜNTETÉSEK

Korábbi tájékoztatásunkból sajnálatos módon kimaradt egy oktatónk rangos kitüntetése, melyet a Wood and Fiber Science amerikai kiadású Fa- és rosttehnológiai szakfolyóirat adományozott 2003. júniusában.

A szerzőpáros **Láng Elemér**, a West-Virginia University és **Fodor Tamás**, a Faipari Mérnöki Kar oktatói, akik közleményükkel a George G. Marra által alapított folyóiratdíjak közül a **"tiszteletre méltó megemlékezés"** minősítést nyerték el. Közleményük témája faszerkezeti kapcsolat: "Finite Element Analysis of Cross-Halved Joints for Structural Composites". A szerzők kutatását a West-Virginia University-en elnyert közös tudományos pályázat (SRG-98-004) tette lehetővé. Sz.T.

A NyME nyugalmazott egyetemi tanára **Dobos Tibor** - az MTA doktora -, a magyarországi környezetmérnöki szakmérnökképzés elindulásának 30. évfordulója alkalmából **"Kitaibel Pál emlékérem a környezettudományokért"** kitüntetésben részesült.

A jeles eseményre 2004. február 24-én került sor az MTA Általános Mikrobiológiai Bizottsága és Tanácsadó Testülete, Az MTA Kémiai Technológiai és Környezettudományi Munka-bizottsága, valamint az Energia-gazdálkodási Tudományos Egyesület Környezetvédelmi Szakosztálya közös szervezésű tudományos konferenciájának keretében.

(T.M.)

Stöckert Károlyné a BPFK Pszichológiai Tanszékének docense a Magyar Kultúra Napján **Brunszvik-díjban** részesült.

A magyar kisdedóvás úttörőjéről elnevezett kitüntetéssel a kisgyermeknevelés terén kimagasló eredményt elérő pedagógusok, közoktatási és felsőoktatási szakemberek munkásságát ismerik el.

Stöckert Károlyné hosszú időn át óvónőként szolgálta a gyermeknevelést, majd pszichológusként a korábban szerzett tapasztalatait hasznosítva az óvodai nevelés korszerűsítéséért fáradozott. Játékpszichológiai kutatásait, s a játékkalmesével nevelő óvodai programot, melynek egyik kidolgozója, országszerte ismerik az óvodában tevékenykedő pedagógusok.

Kitüntetéséhez gratulálunk!

(T.M.)

ÚJ ÉV, ÚJ FŐSZERKESZTŐ, MEGÚJULÓ LAP

Egyszer volt, hol nem volt, szerencsére igaz volt, Prof. Dr. Faragó Sándor -még mint megbízott rektor- újság alapításra gondolt.

Összehívta hetedhét országból a bölcsek tanácsát, hogy megvitassák a leendő főszerkesztő -Zétényi Zoltán- szinopszisát.

Telt-múlt az idő, volt sok ötlet és kívánság, megalakult a szerkesztőbizottság. Aztán egyszer csak megláttuk a csudát, olvashattuk a Vivat Academiát. Sok próbát kiálltunk, gonosz és jó tündérekkel találkoztunk. Jutalmunk 5 megjelent szám, s repülés a táltos paripán.

Most már Zétényi Zoltán nélkül folytatjuk az utat, ám az ő eddigi alkotása világosságot mutat. Köszönet illeti a hamuban sült pogácsáért, sok jó írásáért és alkotásáért. Igyekszünk nem elfelejteni a varázsigéket, hogy elkerüljük a veszélyeket.

Új főszerkesztőnk Hargitai Gábor, kit már jól ismer az olvasói tábor. Írt cikkeket, fotókat készített, plakátokat szerkesztett, s ha maradt ideje, akkor láthatták, mint "Méhek"-et. A Kvintesszencia Régizene Együttesről nem is beszélve, ahol penget, dobol, dalol már több éve. Ő is bizonyítja, hogy lehet valaki próféta a saját hazájában, s egyenlő partnere régi tanárának a közös munkában.

Szarka Judit AMI-s , de nem hamis hallgatótól új ruhát kapott a Vivat Academia, rovatait Hargitai Gábor és csapata újítja.

Végre teljesült egy régi kívánság, Tenk Antal professzor úrral bővült a szerkesztőbizottság. De csak akkor lesz miénk a fele királyság, ha olvas bennünket az egyetemi hallgatóság.

Üdvözöljük az olvasókat, várjuk az újságírókat, vivát!

Tóth Mariann

VIVAT ACADEMIA
A Nyugat-Magyarországi Egyetem lapja

Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Kar - Győr,
Benedek Elek Pedagógiai Főiskolai Kar - Sopron,
Erdőmérnöki Kar - Sopron,
Faipari Mérnöki Kar - Sopron,
Geoinformatikai Főiskolai Kar - Székesfehérvár,
Közgazdaságtudományi Kar - Sopron,
Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar - Mosonmagyaróvár

II. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM
2004. JANUÁR-FEBRUÁR

FŐSZERKESZTŐ: Hargitai Gábor, hargitaig@nyme.hu
OLVASÓSZERKESZTŐ: Tóth Mariann mtoth@nyme.hu
A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG:
Dr. Albert Levente, lalbert@emk.nyme.hu (EMK)
Balázsik Valéria, be@geo.cslm.hu (GFK)
Dr. Bácsatyai László, bacsaty@emk.nyme.hu (EMK)
Dr. Borbély József, nnika@ktk.nyme.hu (KTK)
Gecseyné dr. Papp Katalin, papp@atif.hu (ATIF)
Hajnal János, janika@fmk.nyme.hu (FMK)
Horváth Balázs. elnok.fmk.hok@fmk.nyme.hu (FMK)
Dr. Lanczendorfer Zsuzsanna. lanczendorfer@atif.hu (ATIF)
Lengyel Zita zitalengyel@777westel.hu (EMK)
Raffai Balázs raphi@freemail.hu (FMK)
Szemerey Tamás tszemerey@fmk.nyme.hu (FMK)
Dr.Tenk Antal tenka@mtk.nyme.hu (MÉK)
Tóth András toth.andras@bepf.hu (BEPF)
ÁLLANDÓ MUNKATÁRSAINK:
Bősze Viktória karrierelemző, karier@nyme.hu
Dr. Fónayné dr. Tihanyvári Éva jogtanácsos, jogasz@nyme.hu
CÍMLAPFOTÓ: Hargitai Gábor

A SZERKESZTŐSÉG CÍME:
9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Tel.:99/518-357; 518-365

KIADJA: Nyugat-Magyarországi Egyetem
9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.

FELELŐS KIADÓ: Prof. Dr. Faragó Sándor rektor

DESIGN: Szarka Judit Gabriella és Szarka Zsófia Adrienn
A tördelés a NyME Kommunikációs Irodájában történik
Levilágítás: PrePress Grafikai Stúdió, Sopron
Felelős vezető: Sziklai Zsolt ügyvezető

Nyomás: Lővér-Print Nyomdaipari Kft., Sopron
Felelős vezető: Priszinger Imre ügyvezető
ISSN 1589-8091
Terjeszti a Nyugat-Magyarországi Egyetem

TARTALOM

2 Hivatása a hobbija - beszélgetés Prof. Dr. Faragó Sándorral
4 Az egyetemi katedrától a polgármesteri székig
6 Másodlagos nyersanyagokról és a talaj szentségéről
7 Alapítónk Albert Kázmér
9 Az Egyetem új főtitkára
10 Egy székely az Alma Materben
12 10 éves a Térinformatika Tanszék
13 Új arcok az Egyetemi Tanácsban
14 Élménybeszámoló a Bartalis János szavalóversenyről
16 Hegyi Mariann a nyelv műveléséről, hivatásáról
16 Gyerekversek - Papp Katalin
17 Erősödnek az FMK kapcsolatai
18 "Csak csengj kupa!" - selmeci dalos CD
19 Gondolatok egy diplomatervről
20 KTK krónika
22 Könyvajánló
23 Játsszunk jövőt - nyugati kapunknál!
24 100 éve született Verő József
25 In memoriam Dr. Lappints Árpád
26 Tanvadászat a Lajta-Hanság Rt. területén
27 Karrier Keksz 1.
27 Jogorvosság
28 Kulturális ajánló
29 Mi a HÖK?
30 Diákélet - diákírások
31 Megújul a www.nyme.hu
32 Kuktató
B3 Az Egyetemi Tanács határozatai
B3 Márciusi koncertek Sopronban
B4 Jó bor, jó egészség
B4 Kiállítás, előadás, mozi

HIVATÁSA A HOBBIJA

BESZÉLGETÉS PROF. DR. FARAGÓ SÁNDORRAL, A NYME REKTORÁVAL

Prof. Dr. Faragó Sándor rektor

-Rektor úr milyen reményekkel, elvárásokkal tekint a 2004-es év elé?

-Egy vezetőnek mindig optimistának kell lennie, még akkor is, ha a külső körülmények nem feltétlenül ebbe az irányba indítják az évet. Én azt hiszem, hogy ha nem lesznek az eddig ismerteknél erőteljesebb gazdasági megszorítások, akkor talán túl tudjuk tenni magunkat ezen az éven. Milyen más reményeket táplálok?

Nagyon sok szak indult és reményeink szerint néhány új szak fog is indulni. Ez mindenképpen azt jelenti, hogy a felettes hatóságok, az Akkreditációs Bizottság és az Oktatási Minisztérium az egyetem oktatói gárdáját, s az elkészített programokat alkalmasnak találta arra, hogy új szakokat indítsunk. Ennek a bizalomnak kell első körben megfelelni, annál is inkább, mivel meggyőződésem, hogy ezek a szakok egyaránt fontosak a nemzetgazdaság számára és az ország jövője szempontjából. Én különösen a területfejlesztő mérnök szakot tartom fontosnak, amelyet négy kar közösen indítana. Szeretnénk ezt kísérleti jelleggel a Bolognai-folyamat kapcsán 3+2, kétciklusú képzésben elindítani. Reményeim szerint a Bolognai-folyamatra való felkészülés zökkenőmentes lesz. Meg kell teremteni ennek a megfelelő jogi hátterét is, bár még nem látjuk a második foknak (a Master foknak) tisztán a jövőképét. Most történnek az egyeztetések a bachelor szint, a 3-4 éves képzési szint területén. Az elvárásaim közé tartozik, hogy a karok, az eddigiekhez hasonlóan jó munkát végezzenek, stabil gazdálkodást folytassanak még ezen nehéz körülmények között is. A 2004-es költségvetés sarkallni is fogja a karokat abban a vonatkozásban, hogy a minőségi oktatás mellett a gazdálkodásra jobban odafigyeljenek, mint az elmúlt időszakban.

Én azt hiszem, hogy a 2004-es évben még a gazdasági problémák ellenére - és itt az egész magyar felsőoktatás problémájáról szó van - előrébb fogunk jutni.

-Jelenleg helyhiánnyal küzd az egyetem, nagyon magas a hallgatói létszám. Hogyan tervezi az Egyetem vezetése ennek megoldását?

-Két-három fontos területet érdemes ezzel kapcsolatban megemlíteni. A KTK-nak a költözését az Erzsébet utcába - ott az év vége felé az épületnek a teljes birtokbavételét - és valóban egy új, korszerű campusnak a kialakítását. A közbeszerzés már megtörtént a kollégiumi építési programnak -a bizonyos PPP programnak- keretében. Remélem, hogy ebben is előre tudunk lépni nemcsak Sopronban és Győrben, de Óváron és Fehérváron is.

A karoknak jól körvonalazódott elképzeléseik vannak az oktatás és az infrastruktúra fejlesztéséről.

Nagy lépés volt a múlt évben a PHARE épület átadása Mosonmagyaróváron. Jelen pillanatban azonnal indítható beruházásokra nincs mód. Ott elsősorban felújításra, különösen a műemléképületek felújítására kell a hangsúlyt fektetni.

Győrben részben kollégium, részben a tanszállodának az építése, illetve a volt Pattantyús Szakközépiskola épületének birtokbavétele jelent különösen nagy lépést. Székesfehérváron is - a több mint kétszeresére nőtt hallgatói létszám miatt - újabb kollégiumi elhelyezési megoldásokat keresünk. Szükséges előadótermeket is építtetnünk, illetve a volt laktanyaépület felújítását szeretnénk legalább elindítani a 2005-ös évben.

Reményeink abban is megfogalmazhatóak, hogy a 2004-es felvételi eljárásokra -az akciónknak is köszönhetően- megfelelő létszámú hallgató jelentkezik a hét kar valamennyi szakára. Ez rendkívül fontos, mert növekszik a piaci verseny. A diploma értékét az oktatás minősége határozza meg. Elképzeléseink szerint az ezzel kapcsolatos ismeretek alapján döntik el a diákok, hogy hova jelentkeznek és csak másodlagos szempont, hogy hová milyen könnyen lehet bejutni. Tehát a jelentkezői létszám magas lesz, ami lehetővé teszi a hallgatók minőségi kiválasztását és a minőségi munkát, amit én a 2004-es év ugyanolyan fontos feladatának tartok, mint a mennyiségi növekedést. Sőt, azt kell, hogy mondjam, hogy a Bolognai-folyamattal is összhangban mi akkor tudunk versenyképesek lenni a kiadott diplomák tekintetében, ha valóban minőségi és európai szintű oktatást folytatunk.

Én azt hiszem, hogyha úgy hozza a sors, hogy meg tudjuk valósítani mindazt amit elmondtam, a személyi állományunkat tekintve sem kell félnünk a jövőtől, nem kell félnünk a piaci versenyhelyzettől, az EU-s versenyhelyzettől sem.

Reményeim között szerepel az is, hogy

a következő ET-n elfogadandó IFT-t a kormányzat is támogatja, és továbbléphetünk a konkrét megvalósítási tervek elkészítésében.

A helyhiányra vonatkozó kérdést részben a PPP kollégiumépítési program kapcsán Sopron, Győr és részben Fehérvár vonatkozásában említettem már. Tanterem gondjaink is vannak, ebben több megoldás körvonalazódik. Óváron a PHARE épület sok kérdést megoldott. A Pattantyús épületének bérlése és reménybeli birtokbavétele Győrben ugyancsak javítja a helyzetet. Itt Sopronban két lehetőség kínálkozik. Az egyik, az EMK az önkormányzat segítségével megvásárolta az Erzsébet-kert melletti volt kertészet épületét. Itt nyolc tantermet is magába foglaló épületkomplexum épülne. Ennek forrásait részben az IFT-ből, ha az lassul, akkor saját forrásokból próbálja a Kar megtenni. Ezzel az EMK és FMK tanteremgondjai megoldódnak.

A másik, ugyancsak aktuális kérdés az a KTK tanteremkérdése, amit a Pázmány Péter utcában kialakítandó tömbbelsőben szeretnénk megvalósítani, ezt tartalmazza az IFT. Ha ez az épülettömb felépül, akkor a jelenlegi hallgatólétszámot - beleértve azt is, hogy a későbbiekben csökkenés leszmár ki tudja szolgálni és az oktatás helyhiánya is megoldódik.

-Demográfiai hullámvölgy várható néhány éven belül. Hogyan készül fel az Egyetem a radikálisan - egyes felmérések szerint kétharmadára - csökkenő hallgatói létszám következményeire?

-A demográfiai hullámvölgy elég súlyos kérdés az egész nemzet számára. Tudomásul kell venni, hogy a múlt évben annyi gyerek lett első általános iskolás, mint ahányat felvettünk az egyetemekre, főiskolákra. Ami azt jelenti, hogy 12 év múlva, ha optimista vagyok, akkor 2/3-ra, ha nem, akkor 60%-ra csökken a létszám. Ezt két módon lehet áthidalni: Az egyik az az, hogy a piac fogja diktálni, hogy miből van túlképzés, és miből van alulképzés. A másik az, hogy minőségi képzéssel olyan helyzetet teremtünk a pályaválasztásnál, hogy nem lehet kétséges, hogy bizonyos szakokra az ország egészéről, bizonyos szakokra pedig Nyugat-Magyarországról nem máshova, hanem a NyME-re jelenkeznek a hallgatók. Ez minden karnak jól felfogott érdeke, erre fel kell készülni. 12 év hosszú idő, új szakjaink meg tudnak erősödni, a mostani fiatal kollégák meg tudnak erősödni tudományosságban, oktatási gyakorlatban. Meggyőződésem szerint tudjuk hozni azt a nívót, ami áthidalja majd a létszámcsökkenésből eredő problémákat.

-Mikor várható, hogy a NyME-en a Bolognai-rendszer, a kétciklusú képzés szerint folyik az oktatás? Milyen lépések várhatók az idén, amelyek ebbe az irányba viszik az Egyetemet?

-A Bolognai-rendszer bevezetése nem tudom, hogy mikor várható. Mind a mai napig csak a BSc képzésről folyik a vita, hogy milyen szakok, szakágak legyenek, s egy szó nem esett az Msc fokozatról, tehát a második ciklusról. Úgy nem lehet elindítani a kétszintű képzést, hogy nincs meg a kimenet. 2005-ben be akarják vezetni, nem hiszem, hogy olyan szintre jussunk vele, mert még a besorolt képzés sincs olyan előkészítettségi fokon, hogy be lehessen vezetni. Ez olyan horderejű kérdése a felsőoktatásnak, amilyen 100 évenként egyszer van, tehát ezzel nem lehet kapkodni. És nem kell feltétlenül nekünk ezt először bevezetni. Főleg akkor nem, ha az EU tagok egyike-másika el sem nagyon kezdte, bár deklarálta és aláírta ezt a nyilatkozatot.

Én azt hiszem, hogy mindenképpen haladósan, de szakmailag felkészülten, körültekintően kell a változásokat tenni, mert az a minőség rovására megy. Vagyis a versenyhelyzetet fogja rontani mind az országon belül, mind pedig az európai régión belül. Ez pedig a magyar felsőoktatás értékét veszélyezteti.

A kreditrendszer bevezetése azonban már ennek az előzménye, hiszen az átjárhatóság a Bolognai-folyamatban is jelentkezik.

-A Vivat Academia olvasójaként milyen elvárásai vannak a lappal kapcsolatban?

-A Vivat Academiának nemcsak olvasója, hanem kiadója is vagyok. A lap kiadójának lehetnek elvárásai. Ezek a belső arányokra, a szellemiségre és a jövőépítésre vonatkoznak és nem a cikkek tartalmára. Nem arra, hogy ki mit ír benne, mert ez a szerző és a főszerkesztő felelőssége. Én azt szeretném - és ezt kértem is, kis hibákkal talán teljesült is az eddigi számokban - hogy a belső arányai a lapnak olyanok legyenek, hogy foglalkozzon mind a hét kar, az oktatás és a hallgatók problémáival. Én ezt most háromfele vettem, de ez mindegyik valamennyiünk problémája. Az oktatás nemcsak az oktató, hanem a hallgató problémája is. A kutatás sem csak a kutató ügye. Ha az előbbi logikai sorrendben azt mondjuk, hogy mi a minőségre helyezzük a hangsúlyt, akkor csak magasszintű kutatás feltételezhet magasszintű oktatást, amit elvár a hallgató, amiért ide jelentkezett. Tehát az elvárásaim: a minőség, ebben a vonatkozásában, a tájékozódás, tájékoztatás, tudósítás bizonyos hivatalos eseményekről (itt gondolok az ET munkájára, mely a decemberi szám utolsó oldalain látható), hiszen elvárható az oktatók, hallgatók részéről, hogy ezekről a határozatokról információik legyenek. Én azt kérem, és ez a másik kérésem, hogy oktatótársaim és a hallgatók forgassák ezt a lapot! Meggyőződésem, hogy egymás karairól, egymás városairól, egymás problémáiról ily módon tudomást szerezhetünk! Mert hát ez egy hét karú, de mégis egy egyetem: a NYME.

- Van-e szabadideje a rektornak?

- Öreg barátom szokta volt mondani: a nap 24 órából, és egy éjszakából áll. Ennek megfelelően van szabadidőm. Szabadidőmben részint a nem rektori, hanem intézeti, kutatási projektjeimmel foglalkozom, merthogy abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy nekem a hobbym és a hivatásom megegyezik. A másik az, hogy ezt nemcsak otthon lehet gyakorolni, hanem kint a terepen is, a megfigyeléseken. Mivel a Vadgazdálkodási Intézet igazgatója vagyok, ezzel a szakterülettel való kapcsolattartás is és a vadászat is hozzátartozik a rekreációs tevékenységemhez. Ezt én örömmel vállalom, mert egyként elismer a vadgazdálkodási, és a természetvédelmi szakterület is. Mindezt meg kívánom tartani a jövőben is.

A Vivat Academia-t is olvasom. Persze az ember nem tudja, hogy hobbyként, vagy hivatalból olvassa-e? Én szeretném hivatalból úgy olvasni, hogy a végén azt gondoljam: na ez egy jó újság, érdemes volt ráfordítani 1-2 órát!

Az új főszerkesztőnek pedig jó munkát kívánok, és remélem, hogy olyan lesz ez az újság, amely mindenki tetszését elnyeri!

- Köszönöm, remélem így lesz!

HG

AZ EGYETEMI KATEDRÁTÓL A POLGÁRMESTERI SZÉKIG

Interjú Walter Dezső polgármesterrel

A rendszerváltást követő magyar politikatörténet sajátja, hogy politikai elitünk zömmel a felsőoktatást elhagyva vállalkozott politikai szerepre. A súlyos betegségét leküzdő Walter Dezső ma már nem az egyetemen, de várospolitikusként továbbra is az egyetemért dolgozik.

-Polgármester úr, a megújuló Vivat Academia nevében köszönöm, hogy a rendelkezésünkre áll. Milyen személyes kapcsolatok fűzik Önt az egyetemhez?

-Soproniként, gyerekkoromtól fogva tudtam az egyetemről, aztán 1971-től egészen '77-ig ott is tanítottam. Pályázat útján kerültem a Gunda Mihály vezette Ábrázoló Geometria tanszékre, ahol tanársegédként dolgoztam. Nagyon szívesen tettem ezt, hiszen korábban, ötödévesként, a Gödöllői Agrártudományi Egyetem gépészmérnöki szakán, mint demonstrátor, az első éves hallgatóknak tartottam gyakorlatokat ábrázoló geometriából.

-A demonstrátori megbízás az eminensek kiváltsága volt akkoron?

-Igen, Népköztársasági Ösztöndíjas hallgatóként egyike voltam azoknak, akik egyetemi tanulmányaik mellett taníthattak is. Nem egy egyszerű dolog volt hallgató koromban részt venni oktatói értekezleteken, hiszen nem tudtam igazán, hol ülök: a hallgatók, vagy az oktatók sorában? Tulajdonképpen nagyon szerettem a tanítást és úgy érzem, hogy a mai napig az Egyetemen tanítanék, ha a professzorom nem mondja, hogy túl sok energiát emészt fel, de egyéb okok miatt is más foglalkozás mellett döntöttem.

-Milyen maradandó emlékek munkálnak Önben leginkább, ha az egyetemre gondol, páratlan kosárlabdacsapata, esetleg egyedülálló parkja?

-Minden, ami az Egyetemmel kapcsolatos az engem nagyon érzékenyen érint és nagyon szeretem, hiszen ez volt az első munkahelyem. Talán ez az oka, hogy polgármesterként mindenekelőtt hirdetem Sopron város és az Egyetem kapcsolatának szorosabbra fűzését. Sopronból a tudomány városát szerettem megalkotni. Azt, hogy egy ilyen jelentős intézménynek városunkban van a központja, nekünk ki kell használni. Ha ebben a folyamatban az Egyetemet segítem, ugyanúgy segítem a Várost is.

Walter Dezső, Sopron város polgármestere

-A várospolitika prioritásainak sorában hányadik helyre sorolná az Egyetemet?

-A legelső helyre, s ennek megfelelően kezdtem meg polgármesteri munkám. Az első dolog, amire büszke vagyok, hogy létrehoztuk a Soproni Tudós Ismeretterjesztő Társaságot és az MTA Soproni Tudós Társaságát, hiszen az Egyetemnek, s így a Városnak is vannak akadémikusai és még tovább fog bővülni ez a kör. Azt hiszem, nem sok ekkora nagyságrendű város büszkélkedhet azzal, hogy ennyi akadémikusa és kb. 165 akkreditált tudományos fokozattal rendelkező oktatója van. Ez minket, városvezetőket kötelez arra, hogy támogassuk az Egyetemet és ezzel a tudományt is egyben.

-Segítő törekvéseit az egyetem szellemi potenciáljának kamatoztatásával tudná viszonozni. Melyek azok a területek, ahol ez a szellemi tőke a városért való gondolkodásban leginkább hasznosítható?

-Azt gondolom, egyértelmű, hogy a szürkeállomány megbecsülése elsőrangú feladat. Ez alatt azt értem, hogy az egyetemi oktatók, kutatók körében elért szellemi eredményeket, mi városvezetők, úgy tudjuk viszonozni, hogy minden olyan helyzetet megragadunk,

ahol ezt a szellemi tőkét kamatoztatni tudjuk. Materiális dolgokra gondolok. Ilyen az, hogy a Közgazdaságtudományi Kar számára átadunk egy épületet, ahová be tud költözni, továbbá azon gondolkodom, hogy udvarát is beépíthetnénk az egyetemi kar számára. Mondom tovább: azért lobbizok, hogy a Művészeti Intézet épületét tatarozni tudjuk. Az a szándékom, hogy a Zeneiskola kiürült épületének hasznosítását az Egyetemmel valamilyen módon megoldhassuk. Ugyanúgy az utolsó Villa-sori házat, ami még az önkormányzat tulajdonában áll, nem szeretném eladni, hanem inkább rendbe szeretném tetetni és reprezentatív vendégházat kialakítani, amit majd az Egyetemmel közösen üzemeltetünk, s ha jön bárhonnan a világból egy professzor, egy akadémikus, azt megfelelő körülmények között tudjuk fogadni.

Teszem azt, Lámfalussy professzor urat nem szívesen látnám kollégiumi körülmények között, a szállodai elhelyezést sem tartom jó megoldásnak, de azt, hogy elmegy egy olyan vendégházba, amelyet az Egyetem és a Város közösen tart fenn és ott adunk egy fogadást a vendégek tiszteletére, az már a soproni hagyományokhoz méltó vendégvárásnak számít.

Tehát azt gondolom, az Egyetem a kulturális és szellemi tőke otthona, a Városnak pedig, mint ezt potenciálisan kihasználónak, kötelessége maximális segítséget nyújtani. Így jöhet létre az, hogy mindkettőnk jól jár.

-Nyilvánvaló, hogy a városvezető koalíció támogatását élvezi az egyetemet segítő elképzelései megvalósításában. Számíthat-e majd az ellenzék támogatására a közgyűlési döntések konszenzusos megoldásában?

Eddig is számíthattam az ellenzékre az Egyetemet érintő döntéseknél és remélem, ezután is így lesz, hiszen az ellenzéknek az a dolga, hogy kritizáljon minket, nem pedig az, hogy jó ügyekben gátat vessen. Nem is tették ezt és azt hiszem, hogy a későbbiekben sem fogják ezt cselekedni. Egy pozitív példával máris szolgálhatok, az Erzsébetkerttel kapcsolatos együttműködésük említhető, pedig ez az ügy az előző közgyűlés egyik neuralgikus pontja volt, lévén a város egyik legszebb, befektetésre potenciálisan legalkalmasabb területéről van szó. Az ellenzékkel én konszenzust tudok teremteni és minden fontos dolog az ő támogatásukkal fog megvalósulni a jövőben. Sopronban, úgy látom, hogy a politikai pártok nem egymás ellehetetlenítésén dolgoznak, mint országosan, hanem az árokásás helyett a Városért. Az Egyetem és a Város kapcsolatára pedig különösen igaz, hogy pártok feletti, ideológiáktól mentes terület kell legyen.

> "A tudomány, az tudást hoz létre, a vélemény pedig tudatlanságot árul el... Ezt felismerték már az ókoriak, de nagy igazsága van ma is."

Egy gondolatot szeretnék ennek kapcsán idézni: "a tudomány, az tudást hoz létre; a vélemény pedig tudatlanságot árul el." Ezt annak idején felismerték már az ókori görögök, de nagy igazsága van ma is. Ha a vélemény tudással párosul, akkor már nem vélemény, hanem hozzászólás. A vélemény, addig vélemény, amíg nem ismerik meg, hogy mit akar a közlő. Ha a közlő elmondja, hogy én ezt akarom és azért akarom, tegyük fel azt a vendégházat, vagy azért akarom azt a zeneiskolát használatba adni, mert... és felsorakoztatom mögéjük az érveimet, aztán a másik fél is felsorakoztatja az érveit és konszenzusra jutunk, akkor az ügy már nem vélemény, hanem a kettőnk közös akarata.

-Az Innovációs Park kialakítása során, milyen szerephez juthat az egyetem?

-Már a névváltoztatás a régebbi Ipari Parkról az Egyetemmel karöltve történt. Kialakításakor az Egyetemmel megállapodást kötünk az Informatikai kar elhelyezéséről. Ehhez állami támogatást is sikerült kapnunk. Úgy gondolom, hogy az év végére az 1.2 milliárdos épület megépülhet. További tárgyalásokat folytatok az Innovációs Park betelepítéséről, kutatókkal, intézetekkel tárgyalok és olyan megoldásokat keresek, melyek az Egyetemnek és a Városnak egyaránt elfogadhatók.

-Tudja-e a város a fiatal értelmiségiek lakáshoz jutását lakásprogrammal, vagy a lakáskeret anyagi erejével támogatni?

-Elsősorban a kórházban dolgozó fiatal orvosok idecsábításáról van szó, de az egyetemi Fecske-ház program újjáélesztése és megvalósítása is szerepel programunkban.

Segíteni szeretnénk minden olyan oktatónak, kutatónak, orvosnak, értelmiségi embernek, aki Sopronba akar jönni, hogy ezt megtehesse.

-A Benedek Elek Pedagógiai Főiskola 2002-ben avatta a névadó író szobrát. Az idei esztendő nagy szabású terve a rendelkezésre álló Benedek-hagyaték méltó elhelyezése a Benedek Elek Emlékkönyvtárban. A helyszín adott, de a megvalósításnak csak akkor lehet realitása, ha a kar, a város segítségében, anyagi erőre is számíthat. Tulajdonképpen nincs kérdésem...

-Értem, a válaszom az, hogy támogatjuk az elképzelést. Ha az előző városvezetés erkölcsi kötelességének érezte a Benedek-szobor létrehozását, akkor én ezen túllépek és megígérem, hogy ha a megfelelő megkeresés megtörténik, amiben megjelölik a megvalósítási programot és annak költségeit, akkor én anyagiakkal is támogatni fogom az elképzelést.

Azt kijelenthetem most itt, hogy a költségvetésben erre nincs elkülönített pénz, de meg fogom találni a módját, hogy ez a szép terv megvalósulhasson.

-Polgármester úr, a Vivat Academia szerkesztői és olvasói nevében jó egészséget, sikeres polgármesteri munkát kívánok, viszontlátásra a Benedek Elek Emlékkönyvtár ünnepélyes megnyitóján!

Úgy legyen...szeretettel üdvözlöm valamennyi kedves olvasójukat.

Tóth András

MÁSODLAGOS NYERSANYAGOKRÓL ÉS A TALAJ SZENTSÉGÉRŐL

Beszélgetés Prof. Dr. Schmidt Rezsővel az Egyetem oktatási rektorhelyettesével

Prof. Dr. Schmidt Rezső oktatási rektorhelyettes

PROF. DR. SCHMIDT REZSŐ 2004 JANUÁR 1-TŐL EGYETEMÜNK OKTATÁSI REKTORHELYETTESE. PÁLYAVÁLASZTÁSÁRÓL, ÉRDEKLŐDÉSÉRŐL, KARRIERJÉRŐL KÉRDEZTÜK A PROFESSZOR URAT.

Mosonmagyaróvári vagyok, itt végeztem az összes tanulmányomat. A középiskola után biológiához, természethez, gazdasághoz közeli pályát szerettem volna választani. Középiskolásként többször jártam az óvári akadémián. Családi szálak is fűztek oda, ugyanis egyik nagybátyám ott dolgozott az akkori Agrártudományi Akadémián, amely nem sokkal később egyetemi rangot kapott. Így kerültem az Agrártudományi Egyetem Keszthely nevű intézménybe, ahol 1977-ben végeztem.

Az egyetemi évek alatt kezdtem érdeklődni a tudományos munka iránt, több tanszéken is folytattam tudományos diákköri munkát. Az egyetem elvégzése után egy darabig Budapesten a Növényvédelmi Kutatóintézetben dolgoztam. Szerettem ezt a munkát, de mivel az egyetemi évek alatt több volt az ösztöndíjam, mint amennyit itt kaptam, visszamentem szülővárosom környékére. Halásziban a község termelőszövetkezetében dolgoztam úgy két évig, ahol növénytermesztéssel foglalkoztam. Közben vissza-visszajártam az egyetemre.

Először tudományos segédmunkatársként a mikroelem kutatásba kapcsolódtam be. Ezzel vette kezdetét az egyetemi pályafutásom. Minden lépcsőfokot végigjártam, '90-ben elkészítettem a kandidátusi disszertációmat. Ezt követően docensi kinevezést kaptam. '98-ban habilitáltam és '99-ben megkaptam a tanári kinevezésemet. Azóta egyetemi tanárként tevékenykedem a Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karon.

Időközben több változás történt a Kar életében is. Az Agrártudományi Egyetem Keszthely nevű intézményhez csatlakozott a kaposvári Állattenyésztési Kar, így keletkezett a Pannon Agrártudományi Egyetem. Hat évig ebben dolgoztam, amikor az integráció eredményeképpen létrejött a NyME és Sopronban is ismerősek lettünk.

A tanszéken is történtek változások. 1995-ben az akkori trendnek megfelelően az úgynevezett nagy tanszékekekből intézeteket alakítottak. Az így keletkezett Növénytermesztési Intézeten belül megalakult a Földművelési Tanszék, aminek 1995 óta vagyok vezetője. Itt elsősorban talajtermékenységi problémákkal, kérdésekkel foglalkozunk. A tanszékünk kis tanszék, mivel az intézeti tanszékek általában kis egységek. Jelenleg egy munkatársam van aki most védte meg doktori disszertációját, tehát elmondhatom, hogy a tanszéken a minősítések aránya nem rossz.

A szűk értelemben vett oktatási feladataink mellett próbálunk más irányokba nyitni az oktatás-kutatás területén. A tanszék szorosan együttműködik a Kar Kémia Tanszékével. Ez a szerencsés együttműködés Dr. Szakál Pál professzor úrral és a tanszékkel a talajtermelékenységi kérdések interdiszciplináris megközelítését teszi lehetővé.

Mivel a különböző tápanyagok körforgására a természetben a jövőben egyre nagyobb figyelmet kell fordítani, elindítottunk a Kémia Tanszékkel egy hulladékgazdálkodási szakirányt, ami most már három éve folyik és a hallgatók részéről nagyon nagy rá az érdeklődés. Emellett, mint fakultatív tantárgyat oktatjuk a földértékelést.

Igyekszünk ápolni a kapcsolatot a társtanszékekkel, amelyek közül megemlíteném a gödöllőit, sok közös feladatot oldunk meg Birkás Márta professzorasszony közreműködésével. Sopronban Albert Levente professzor úr révén a Kémia Tanszékkel kezd körvonalazódni közös kutatási tevékenység.

Néhány éve a pályázatok korát éljük. Egyik sikeres pályázatunkat a Copernicus program keretében nyertük el, mellyel különböző színesfém hulladékok, mint másodnyersanyagok növénytáplálási céllal történő újrahasznosítását oldottuk meg. Mielőtt valaki felháborodik el kell, hogy mondjam, hogy a talajt mi szent dolognak tartjuk. Olyan elsődleges értéknek, amibe semmilyen anyag nem juthat, ami nem válik a talaj, a termékenység hasznára. Ugyanakkor rendkívül sok olyan hulladék keletkezik az emberi tevékenység során, amely növényi tápanyagként nagy értéket képvisel, sok esetben tisztább, mint a kereskedelemben kapható, hasonló célra felhasználható anyagok. Ezt az anyagot veszélyes hulladékként kezelik, így a benne levő értékes anyag kinyerhetetlenné válik. Mi felkutatjuk az élet legkülönbözőbb területein az olyan anyagokat, amelyeket hasznos anyagként visszajuttathatunk a természetes körforgásba. Hulladékoknak nevezzük ezeket az anyagokat, de egyre inkább terjed egy másik elnevezés, amely úgy hangzik, hogy *másodlagos nyersanyagok*. Ezek hasznosítását tűztük ki célul kutatásainkban, annak érdekében, hogy ezeket az anyagokat hasznosan és értelmesen visszaforgathassuk a természetes körforgásba.

Ez talán a legfontosabb kutatási területünk, de foglalkozunk emellett talajfizikai kutatásokkal, talajok fizikai állapotának a kutatásával, a talajművelésnek a hatásával a talajok állapotára. Ez volt az egyik ilyen

sikeres pályázatunk az elmúlt évben. A másik, egy szintén EU-s pályázat, mely a tavalyi évben zárult le. Itt a Besztercebányai Egyetem oktatóival, kutatóival együtt olyan környezeti-kémiai oktatási modul kialakításában vettünk részt, mely szintén a tápanyagok hasznosításával, újrahasznosításával, ill. a talajok ésszerű használatával, talajjavítási problémákkal volt kapcsolatos. Ez a pályázat a múlt évben zárult le, ezenkívül voltak még hazai pályázataink is. Az egyik egy FVM-es környezetgazdálkodási pályázat, a másik pedig egy olyan pályázat, ahol szintén újrahasznosítással próbálunk foglalkozni. Sokat várunk ettől a két pályázattól. Egyrészt, hogy folytatni tudjuk a munkánkat, másrészt, hogy a kimerülőben lévő anyagi forrásainkat fel tudjuk tölteni.

Az oktatási tevékenység tekintetében különösen fontosnak tartom, hogy az integráció utáni időszakban erősödjék a karok közötti együttműködés és a kölcsönös előnyök alapján, a karok sajátos arculatának és karakterének megőrzése mellett egyre több olyan képzési forma, közös program, oktatási együttműködés jöjjön létre, amely erősíti az összetartozást, az Egyetem új közös képének és jövőjének formálódását.

Ez a tevékenység a karok közötti kapcsolódási pontok, a közös munka tartalmi lehetőségeinek keresése mellett szükségessé teszi az együttműködés technikai feltételeinek javítását és formálását is. Gondolok itt a kreditrendszer bevezetésére és fejlesztésére, amely az Egyetemen belüli átjárhatóság mellett az országos kompatibilitás növelését is szolgálja. A kreditrendszer tartalmi részének további kidolgozása mellett szükség lesz az alkalmazás technikai feltételeinek további fejlesztésére is.

A társadalmi, országos és regionális igények figyelembevételével fontosnak tartom új szakok, képzési formák kidolgozását és folyamatos indítását, a meglévő szakok tartalmának állandó frissítését, annak érdekében, hogy minél inkább megfeleljenek a társadalmi és munkaerőpiaci elvárásoknak, ezáltal hatékony alternatívát jelentsenek más oktatási intézmények kínálatával szemben. E tekintetben az egyetemi IFT már jelenleg is számos feladatot fogalmaz meg, amelyek továbbvitele és megvalósítása nyilvánvalóan az oktatási rektorhelyettes feladata lesz.

A szélesebb spektrumú oktatás kialakítása tekintetében, - Karok tradicionális alapképzési tevékenysége mellett - gondolok olyan lehetőségek kimunkálására és kiaknázására, mint a különböző levelező, tanfolyamos és távoktatási képzési formák, térítéses kurzusok megjelenése, az Internet nyújtotta lehetőségek kihasználása. E képzési formák tekintetében a rövidtávon változó társadalmi igényekhez való rugalmas alkalmazkodást és a Bolognai-Folyamat "élethosszig tartó tanulás" irányelvének érvényesítését célszerű szem előtt tartani.

Minden képzési forma esetében meg kell vizsgálni az idegen nyelven történő oktatás bevezetésének a lehetőségét és törekedni kell az ehhez szükséges feltételek megteremtésére.

Fontosnak tartom az oktatás technikai feltételeinek javítását, a színvonalasabb oktatás lehetőségeit biztosító oktatási és szemléltető eszközök, számítógépek, szoftverek beszerzését.

Az egyetemi élet részét képezi a hallgatók kulturális, sport, tudományos és művészeti ambícióinak támogatása. Az oktatási rektorhelyettes - mint a rektori vezetésből a hallgatókkal hivatalból is a legszorosabb kapcsolatot tartó személy - feladatának tekintem az ilyen irányú törekvések támogatását.

KÖSZÖNÖM A BESZÉLGETÉST!

HG

ALAPÍTÓNK ALBERT KÁZMÉR SZÁSZ-TESCHENI HERCEG 1818.

Az Óvári Gazdászok Szövetsége Egyesület szobor állításával tiszteleg az Óvári Kar alapítója, Albert Kázmér herceg előtt. A szobor avatására 2004. április 29-én, a Szövetség közgyűlésének keretében, és a Karon megrendezésre kerülő Borfesztivál ideje alatt kerül sor.

Lotharingiai Károly Mária Teréziával kötött házassága miatt eladta franciaországi birtokait, és az érte kapott pénzen megvásárolta a család számára a magyaróvári uradalmat, amely korábban királyi birtok volt. A császári pár 1766-ban az uradalmat a tescheni hercegséggel együtt jegyajándékul adományozta ötödik gyermekének Mária Krisztinának (1742-1798), aki férjhez ment Albert Kázmérhoz (1742-1822). Mária Terézia egyedül kedvenc lányának engedte meg, hogy szerelmi házasságot kössön, mivel kitűnt kedvességével, műveltségével, művészi hajlamával és nem utolsósorban szépségével. Erről nevezetes önarcképe is tanúskodik, melyet németalföldi modorban festett. Albert Kázmér érdemleges vagyonnal nem rendelkezett, kívül állt a Habsburgok érdekeltségén, bár ereiben lengyel fejedelmi vér is csörgedezett. Anyja I. József császár és magyar király lánya, a lengyel király felsége volt, aki ebben a minőségében politikai rátermettségről és aktivitásról is tanúbizonyságot tett, ami nem lehetett kis feladat, lévén hogy 14 gyermeket szült. Albert Kázmér valószínűleg anyjától örökölte a politikusi vénát. Császári nagyapjának, aki közismerten jó zenész is volt, a művészetek iránti hajlamát köszönhette, mely élete végéig elkísérte.

Albert Kázmér jövőjét a katonáskodásban látta, ezért 17 éves korában önként lépett be császár tisztnek, és vett részt a Hétéves Háborúban. 1765-ben a császár Magyarország helytartójává nevezte ki, 1766-ban pedig már a vértesek tábornoka volt. Mindez a vőlegénynek szánt "előlegnek" minősíthető.

Helytartói tisztségét Albert Kázmér Pozsonyból látta el. Ennek érdekében Mária Terézia költséget nem kímélve rendbe hozatta a várat. A fiatal pár kormányzása alatt Pozsonyból, az akkori magyar fővárosból virágzó kulturális központ is lett. A magyarok szerették és elismerték helytartójukat, Mária Krisztinát különösen kedvelték. Sajnálatos módon 1767-ben született gyermekük pár napos korában meghalt, további utódaik nem lettek.

Megemlítendő, hogy a házaspár közösen hozta létre a legnagyobb rézmetszet gyűjteményt, amely a bécsi Albertinában ma is megtekinthető. Olaszországban is jelentős műkincseket vásároltak utazásuk során.

1780-ban meghalt Mária Terézia, akinek fiai, a későbbi császárok időszerűnek látták a kivételezett pár félreállítását. Németalföld helytartójává nevezték ki őket. Ez politikai hatalommal nem járt, csak pompával és fényűzéssel. Ők építtették Brüsszel közelében Leakent, a nyári palotát, mely az EU bővítés fontos állomásának adott otthont a közelmúltban. 1789-ben a forradalom elől, mely II. József ellen irányult, menekülnie kellett a helytartónak. 1791-ben azután II. Lipót, majd II. Ferenc nevében visszatértek, de már bizalmatlanok voltak a helyiekkel szemben, nem tudták tolerálni a francia forradalom hatását.

A császárok közül II. Józseffel kifejezetten rossz viszonyban voltak, Lipóttal elfogadható volt kapcsolatuk, amit terjedelmes levelezésük bizonyít. Ferenc császár idején végleg elveszítették politikai befolyásukat Ez és felesége halála visszavonulásra késztette a herceget, aki ezután többet tudott foglalkozni birtokaival és ennek a helyzetnek köszönhető Karunk elődjének megalapítása.

Mária Krisztina 1798-ban halt meg. Teste Bécsben a kapucinusok kriptájában nyugszik. Szívét egy piramis alakú, grandiózus márvány síremlék őrzi a bécsi Szent Ágoston templomban, mely a Burg épületegyüttesében található. Canova, a neves szobrász a következő feliratot véste művére: "Uxori optimae", melynek jelentése "A legjobb hitvesnek". A herceg nem nősült meg többé, ápolta felesége emlékét, mely későbbi megnyilvánulásaiban, számos alapítványában is nyomon követhető. Gazdasági tanintézetének alapításakor is többes számot használ. Ez lehet fejedelmi többes is, bár Bánwárth Sándor egykori igazgatónk ezt úgy értelmezte, hogy a többes szám a már 20 éve halott feleségnek szól.

Tanintézetünket Albert Kázmér 1818. október 25-én alapította saját költségén, a magyar nemzet iránt érzett hajlandósága és szeretete tanúságául, úgy annak emlékéül, hogy a nemzet körében a helytartói állást több éven keresztül betöltötte, valamint hogy életének legvirágzóbb szakaszát itt élte át. Ezt olvashatjuk az alapító levelében. A Tanintézet fő rendeltetése az volt, hogy magyarországi, morvaországi, lengyelországi és sziléziai uradalmai számára gazdatiszteket neveljen, annak látogatása azonban kezdettől fogva másoknak is megengedtetvén, a tanulóifjak Közép-Európa minden részéből, de leginkább hazánkból sereglettek össze. Figyelemre méltó, hogy birtokait a gyakorlati oktatás céljaira rendelkezésre bo-csátotta. Ennek hagyományát ma is ápolja a Habsburg birtok ma is működő utóda, a Lajta-Hanság Rt.

Albert Kázmér világosan látta, hogy birtokai jövedelmezően hasznosíthatók a napóleoni háborúk konjunktúrájának köszönhetően. Ez az időszak általában kedvezett az árutermelő gazdálkodás fejlődésének. Abból indult ki, hogy a korszerű termelés és magas szintű szakmai képzés nem választhatók el egymástól. Ez olyan felismerés volt, amely ma, 185 év múltán is időszerű.

Az alapítást hosszú előkészítő munka előzte meg. Már korábban megnyithatta volna kapuit az intézmény, ha a helyi egyházi gimnáziummal meg tudtak volna egyezni. Az alapító

Albert Kázmér szász-tescheni herceg

ugyanis erre a középfokú iskolára akart építeni. Évek teltek el mire rájött, hogy ez az együttműködés a gimnázium érdektelensége miatt nem valósulhat meg. Ekkor döntött saját magántanintézet alapításáról. Az előkészítő munkákba örökösét, Károly Lajos főherceget is bevonta, aki két évvel később, Albert Kázmér halála után átvette a birtokot.

A Tanintézethez azonban nem lett volna elég sem a nemes elszántság, sem a pénz, ha nem áll mögötte Wittman Antal, aki 1811-től 1840-ig a birtok jószágkormányzója volt, de ellátta a Tanintézet igazgatói tisztét is. Sajnálatos módon e kiemelkedő gazda tevékenysége nincs a köztudatban, holott korának legnagyobb gyakorlati gazdája és tudósa volt. Érdemei azonosnak tekinthetők az alapítóéval.

A gyakorlat és tudomány együttesen hozta létre az 1800-as évek végére már világhírű Intézményt és Közép-Európa legnagyobb és legkorszerűbb tőkés nagybirtokát. 1890-ben Sporzon Pál akkori igazgatónk a következőket írta: "Közel száz éve annak, hogy a magyaróvári főherczegi uradalom nagyszabású gazdasági alkotásoknak, korszerű reformoknak, folytonos haladásnak érdekes, tanulságos színtere. Telkesítések, vízlecsapolások, öntöztetési míveletek, befásítások, építkezések, üzembe rendezések, fölszerelések, termelési és tenyésztési módszerek, technikai telepek, földmívelés gőzerővel, terményszállítás és értékesítés, nemcsak nagyszerű arányokban és méretekben, hanem elmés, példás kivitelben szemlélhetők ezen óriási uradalomban. Mely fényes bizonyságát adja a tőke, munka s értelmiség hatalmának a természet mostohaságai fölött. Mert a magyaróvári uradalom silány talajviszonyainak és kedvezőtlen klímájának daczára egyikévé lett hazánk legvirágzóbb, legjövedelmezőbb nagybirtokainak. Ennek kedvező hatását pedig nem csak az uradalom fenséges birtokosa élvezi, hanem érzi annak üdvös befolyását közvetve a hazai mezőgazdaság is: mert a példa buzdítólag s oktatólag hat ki a közeli és távoli gazdák nagy számára".

Összeállította: Dr. Nagy Frigyes

AZ EGYETEM ÚJ FŐTITKÁRA: DR. MERÉNYI MÁRIA

Dr. Merényi Mária főtitkár -

- HONNAN VEZETETT AZ ÚT EGYETEMÜNKRE?

-Közel harminc évig éltem és ügyvédként dolgoztam Kecskeméten, mielőtt visszakerültem szülővárosomba, Sopronba. Az Egyetemre is ebben a minőségemben kerültem először. 2002. szeptemberében, amikor Szitás József, főtitkár elődöm az Oktatási Minisztériumba került, az Egyetem vezetésétől egy éves megbízást kaptam a főtitkári teendők ellátására. 2003. szeptemberében sikerrel nyújtottam be a pályázatomat. Az Egyetemi Tanács jóváhagyta a rektor úr javaslatát, így 2003. november 1-től határozatlan időre az Egyetem kinevezett főtitkára lettem.

Különös kihívást jelentett számomra a hivatali munka, hiszen hosszú idő után először kellett "főnök" és "beosztott" elvárásainak megfelelnem, hiszen korábban teljesen önállóan dolgoztam.

Felsőoktatási tapasztalataimat a rendszerváltást megelőzően a Kecskeméti Főiskola Műszaki Karán igazgatási osztályvezetőként, illetve ügyvédként szereztem. Minthogy közel 15 évet töltöttem a felsőoktatásban, úgy gondoltam, képes leszek sikeresen ellátni a főtitkári feladatokat.

-MILYEN ELKÉPZELÉSEI VANNAK AZ EGYETEM MŰKÖDTETÉSÉVEL KAPCSOLATBAN?

-Pályázatomban leírtam a terveimet, elképzeléseimet, amelyek közül kiemelném a Rektori Hivatal és a Karok közötti jó kapcsolat ápolását, az információáramlás megkönnyítését (például video-konferencia létrehozásával). Fontos feladatomnak tartom a gazdasági főigazgatóval való folyamatos konzultációt, egymás munkájának segítését. A Hivatal iratkezelésének precízebb kialakítását, a társintézményekkel és egyéb szervekkel való kapcsolattartást, az EU csatlakozással összefüggő felsőoktatási fejlesztési programokban való részvételt szintén elsődleges tevékenységként kezelem. Elképzeléseim megvalósításának az Egyetem - de tulajdonképpen az egész hazai felsőoktatás anyagi helyzete - szab határt.

- MILYEN VEZETŐI KONCEPCIÓT VALL MAGÁÉNAK?

- Számomra fontos, hogy pozitív, barátságos atmoszféra vegyen körül. Meggyőződésem, hogy a hatékony munkavégzés kulcsa az összeszedettség mellett a bizalom légköre. Ennek megteremtése képezi vezetői munkám alapját.

-HA JÓL TUDOM, AZ EGYETEMI ÚJSÁGSZERKESZTÉSBEN IS VANNAK TAPASZTALATAI.

-Fiatal főiskolai dolgozóként valóban részt vettem az iskolai újság szerkesztésében. A hallgatók számára akkor érdekes az újság, ha hallgatói cikkek jelennek meg. A Vivat Academiával kapcsolatban is azt gondolom, hogy a hallgatókat érdekeltebbé kellene tenni a lapszerkesztéssel kapcsolatban. Jó az újság, de még jobb volna, ha minél több hallgató olvasná!

-EZ ÉVBEN MILYEN - A HIVATALT ÉRINTŐ - ESEMÉNYEK VÁRHATÓK?

-Májusban itt fogjuk megrendezni a főtitkári találkozót, ahová az összes felsőoktatási intézmény főtitkára meghívást kap. Ez közel 60-70 főt jelent, ilyenkor mindig meghívjuk az Oktatási Minisztérium illetékes vezetőjét is. Meghányjuk-vetjük mi az elképzelésünk a felsőoktatási reform jövőjével kapcsolatban.

Szeretném ezenkívül az Egyetemen működő nonprofit szervezetek, valamint az alapítványok jogi helyzetét rendezni. Ez leginkább az Erdészeti- Faipari- Papíripari Nemzetközi Ösztöndíjas Alapítványra vonatkozik, mivel ennek a teljes ügyintézése a Rektori Hivatalban folyik. A titkári teendőket is én látom el, ami jogi szaktudást igényel. Ez egy eléggé nagy jogi kihívás és erre kötelezettséget is vállaltam ez év közepéig.

-SZÁMTALAN HIVATALI TEENDŐJE MELLETT MIRE MARAD IDEJE?

- Kora tavasztól késő őszig jó kikapcsolódást jelent számomra a lövői házam kis kertjében tevékenykedni. A szép pázsit, a nyíló virágok, az itt-ott megbúvó bokrok sok munkát adnak, ugyanakkor feltöltődöm általuk. A téli estéken szívesen olvasok verseket, prózát, nézegetem a képzőművészeti albumaim. Valamikor sokat mondtam verset és sokat rajzoltam, aztán jöttek a paragrafusok.

Nosztalgiám a művészetek iránt ma is él, ha csak tehetem kiállításra, hangversenyre, színházba járok. Őrzöm a régi iskolai barátságokat, ezeknek is sok szép percet köszönhetek. Mindenekelőtt várom Amerikában élő fiam e-mailjeit és telefonjait, hála Istennek elég gyakran nem hiába.

-KÖSZÖNÖM A BESZÉLGETÉST!

(B.V.; H.G.; T.M.)

Dr. Merényi Mária szakmai életútja:

- 1984 - jogi diplomát szerez a szegedi József Attila Tudományegyetem jogtudományi karán
- 1986 - jogtanácsosi-ügyvédi szakvizsgát tesz
- 1988-ig a Kecskeméti Gépipari és Automatizálási Főiskolán jogi előadó
- 1988-'90 a Vegyépszer vállalat önálló jogtanácsosa
- 1990 - jogtanácsosi irodát alapít
- 1996- ig a a Főiskola jogi ügyeit intézi és aktívan közreműködik a Főigazgatói Hivatal munkájában
- 2002-ig állandó jogi képviselője a Kecskeméti Egészségügyi Alapellátási Intézmények Igazgatóságának
- menedzserképző tanfolyamot végez
- 2002 - visszaköltözik Sopronba, a Nyugat-Magyarországi Egyetem megbízott, 2003 januárjától kinevezett főtitkárja

EGY SZÉKELY A SOPRONI ALMA MATERBEN

Prof.Dr. Albert Levente

A Bajcsy-Zsilinszky utca felső részén kétemeletes kopottas sárga épület. A „C". Az utca felől alig látszik, eltakarja a Botanikus Kert. Bent, a kerítésen belül, Botvay Károly szobrát jobb felől elhagyva lépek be az épületbe. Az emelet egyik kis szobájában magyar és idegen nyelvű kémia könyvek sorakoznak a polcokon, egy polc tele a hallgatói megbecsülés jeleivel, a Szalag- és Korsóavató Szakestélyeken, vagy máskor kapott korsókkal. Az íróasztalon esztétikus rendetlenség. Leültetnek a szobában. Néhány perc múlva belép Albert Levente professzor úr, kari tanácsi és szakestélyi rendszeres szomszédom. Elnézést kér a késésért. Kicsit irigylem őszülő sűrű hajáért. Nekem csak az ősz van meg belőle.

Most abból az alkalomból kerestem fel, hogy néhány napja Apáczai Csere János-díjjal tüntették ki. Gratulálok neki. Elhárítja. Ez nem csak az ő díja. Az Egyetemé. A Karé. A kollégáké is. Ő csak kis csavar az egészben.

Albert Levente azok közé a kollégáim közé tartozik, akikkel mindig jó összefutni. Bárhol. Mindig van mondanivalónk egymás számára, nincs nyomasztó, kínos csönd, s a beszélgetésekben magadat adhatod. Nincs bennünk hátsó gondolat. Az életben, hál' Istennek, vannak ilyen kellemes összefutások, s ráadásul összeköt bennünket az irodalom szeretete. Ha már a főállásban művelt szakmák nem. Kevéssé hasonlít a geodézia a kémiára.

Marosvásárhelyről került - kisebb vargabetűkkel - Sopronba. Már édesapja is rajongott a fáért, a fia most összekapcsolja a fát a kémiával: az egészséges és a beteg fában zajló kémiai folyamatokat tanulmányozza.

-Mindjárt a szokásos banális kérdés: hogyan kerültél Sopronba? Nehéz volt?

-1992-ben a MTA Műszaki Kémiai Intézetében dolgoztam, mint tudományos főmunkatárs. Kutatási együttműködést kérve egy fakémiai témában felkerestem Dr. Németh Károly egyetemi tanárt, a Kémia Tanszék akkori vezetőjét, aki egy kicsit tágabb értelmezést adott az együttműködésnek és meghívott a tanszékére oktatónak. Sikeres pályázat után 1999-ig egyetemi docensként dolgoztam, majd a habilitációt követően egyetemi tanárként folytattam a munkát a Kémiai Intézetben, amelynek sokrétű tevékenységében 1999-től intézetigazgatóként is részt veszek. Az egyetemi élet, az oktatás és a kutatás ismerős volt számomra, mivel ezt megelőzően több mint húsz évig gyakoroltam a marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen. Nehézséget csak a Veszprémben élő családomtól való távollét jelentett.

-Mit adott Sopron, a kollégák, a hallgatók? Hogy érzed Magad?

-Az Egyetem befogadott, először udvariasan, azután barátsággal, majd egyesek szeretettel fordultak felém. Sopron elém tárta a lehetőségek egész kincsestárát: kedvemre dolgozhattam, oktathattam és kutathattam. Az eredményeimet elismerték, a szakmai előmenetelemet támogatták. A Tanszéken jó munkatársakra találtam. Egy részük már nem dolgozik nálunk, de új, kiváló képességű fiatal kollégáink minden bizonnyal feledtetni fogják azok hiányát, akik nyugdíjba vonultak, vagy más munkahelyen keresik a boldogulásukat. Máig töretlenül harmonikus és gyümölcsöző az együttműködésünk Dr. Németh Zsolt egyetemi docenssel. A kollégáim mellett sokat tanultam és tanulok a hallgatóktól is. Nagyon jól érzem magam Sopronban és ez alatt most ezt a páratlan szépségű, nagy kultúrájú várost is értem.

-Mit szólsz a kitüntetéshez?

-Egy kitüntetés rendkívül megtisztelő és örömteli esemény. Magam a díjat pedagógus apám áldott emlékének ajánlottam. Az Apáczai Csere János-díjat boldogan vettem át, de ugyanakkor annak tudatában is, hogy az nem az enyém. Az egész Nyugat-Magyarországi Egyetemet, egy kicsit leszűkítve, az Erdőmérnöki Kart illeti. Az itt folyó oktató-nevelő-kutató munka méltó elismerése. Egy kollektív munka eredményességének bizonyítéka, amelynek minden itt dolgozó részese függetlenül attól, hogy milyen munkakört tölt be. Engem neveztek meg, de nem nekem szól. Olyan ez, mint a szivárvány megjelenése az égen: sok-sok apró vízcseppnek kell lennie a levegőben ahhoz, hogy a Nap sugarai a spektrum színképét felragyogtassák. Egy csepp víz ehhez nem elég.

-Terveid? Rövid, s hosszabb távon?

- Rövid távon? Megérteni a minőség, a hatékonyság és elszámolhatóság elvein alapuló felsőoktatás új rendszerének lényegét, felbecsülni a kiszámítható kockázatokat, megpróbálni magaménak is érezni azt az egységes európai felsőoktatási rendszert, amely nálunk most van kialakulóban. Megérteni, hogy mi a szerepe és miért

fontos a szolgáltató szektorok által dominált világban a munkaerőpiac által uralt oktatás. Tudva, hogy bár sokszor feledni próbáljuk, ennél a reformnál is, most is lábnyomokon haladunk előre. Meg kell őriznünk mindent, ami jó, sőt kiváló a magyar felsőoktatásban. Nagy a tét, nagy a felelősség. Apáczai, akiről közös díjunkat elnevezték, már 1653-ban az iskolát tekintette a nemzeti boldogulás alapjának és a jó iskolák hiányát valóságos nemzeti szerencsétlenségnek tartotta (De studio sapientiae). Ha sikerül megérteni a változások szükségszerűségén túl a lényeget is, tevőlegesen kívánok részt venni egy jó magyar felsőoktatási rendszer kialakításában. Szeretném meggyőzni a hallgatókat arról, hogy - igaza van Szokrátésznek - a tanulás gyökerei bár keserűek, de a gyümölcsei édesek.

Hosszabb távon? Vigyázni arra, hogy tovább-ra is megőrizzek egy keveset a gyermekkor nagy-nagy örömeiből és ne engedjem, hogy amíg szerepünkhöz méltóan komolykodva felnőttesdit játszunk, a régmúlt fiatalságom varázslatos játékaival meglépjen valaki.

- A család?

- A család számomra a legfontosabb. Minden eddigi eredményemhez a család szeretetéből és biztonságából merítettem az erőt. És ez a továbbiakban is így lesz.

- Hogyan lettél balek, firma?

- Fontosnak tartom az aktív részvételt a hallgatók értelmi és érzelmi életében egyaránt. Szívesen veszek részt a diáklapok szerkesztésében, prózai írásokkal, versekkel támogatom a megjelenésüket. Aktív vagyok a balek feladatok megoldásában is, de az igazi élményt a szakestélyek jelentik. Keresztelt polgárként ismerem a hagyományokat, betartom a szabályokat, énekelem a nótákat. Bevallom: a legnagyobb kitüntetést számomra továbbra is a végzős hallgatók díszkorsói jelentik.

Egyetértek. Hozzáteszem még, hiszen Te mondtad: a „tekergő" hallgató utálhatja a kémiát, de felveszi a valdent, s a szakestély meghitt pillanataiban elhangzik a komoly pohár. És ez a hallgatók talán igazibb arca.

Kedves Albert Levente! Kívánok, kívánunk további sikereket, boldogságot! Vigyázz Magadra, s akkor ránk is vigyázol.

Bácsatyai László

Albert Levente:

Vajon mit súg a mag a földnek?

Vajon mit súg a mag a földnek,
És a föld vajon mit válaszol?
Vajon ki kezdi a párbeszédet,
Mielőtt az élet élni kezd valahol?

Vajon a harmat csóknak érzi
A Nap sugarát?
És a Nap fényesebb lesz
Ha felszívja a harmatragyogást?

Vajon az erdő zúgásában
Ki hallja meg a szenvedő fa jaját?
És a méhek szép táncához
Ki szolgáltatja a muzsikát?

Vajon a nyelvek Bábeljában
Kincsként őrizzük-e az anyánk szavát?
És a tükörbe néző asszony
Meddig látja kislánynak magát?

Ha vágyaink csúcsokra törnek
Eszünkbe jut-e más?
Vajon mikor döbbenünk rá arra,
Hogy az élet egy visszaszámolás?

Kapuk zárulnak, ajtók csukódnak,
A kulcsok elvesztek rég,
A csillagunkat egy napon
Kioltja az ég.

Faix Oszkár

Az elmúlás

(Őszi gondolatok Albert Levente költeménye nyomán)

Mikor a mag sötét földdel
Ásványról és talajvízről alkudoz,
Kérve kérdi "Utam végén humuszként
Majd visszaveszel magadhoz?"

Mikor a nap forró csókkal
Köszönti a szivárványszép harmatot,
A csökkenő csepp érzi már
Az elmúlási bánatot.

Az erdő zúgás, múlás szava,
Végnyugalom érkezését hirdeti.
A méhzümmögést viszi a szél,
"A szezon rövid, most láss neki."

Az élő nyelvek Bábeljában
De mennyi jel arra utal,
Az illó szó változó,
S elgyengülve némely kihal.

A tükörbe néző szépség
Bár még lánynak véli magát,
De suhanó árnyként érzi már
Az öregség nagy bánatát.

Mikor még a csúcsra törve
Fiatalos diadalért harcolunk,
A leszállás baját tudva,
Bennünk csendül öregségi bánatunk.

Ajtónyitást, kapuzárást
Apoptose alkotója figyeli.
A végső zárás idejét
Ő egyedül szabja ki.

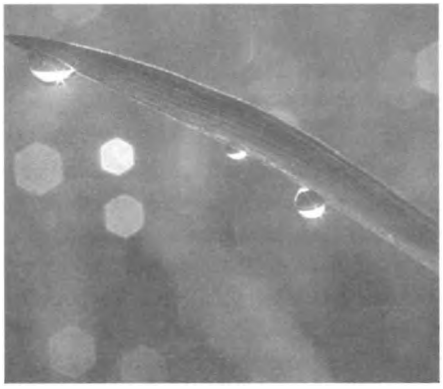

Utóirat a Soproni növendékeknek:

Kambium a kéreg alatt üvölt, süvölt
"Őszig jár az óra,
Addigra kell befejezni a fát!"
Ez a sejtek riadója.

Zsenge szervek suttogják,
"Csak a falunk marad,
Amin jövő gyűrűk rétege
Borostyánként tapad."

Régi tudás gyengélkedik,
Elmúlástól, feledéstől fél,
De új ötlettől fellendülve
Mindig magához tér.

Soproni diák, tanulj tehát,
Ültesd, vágd, gyaluld a fát,
Hogy átadhasd majd idejében
A futó élet váltóbotját.

10 ÉVES A TÉRINFORMATIKA TANSZÉK

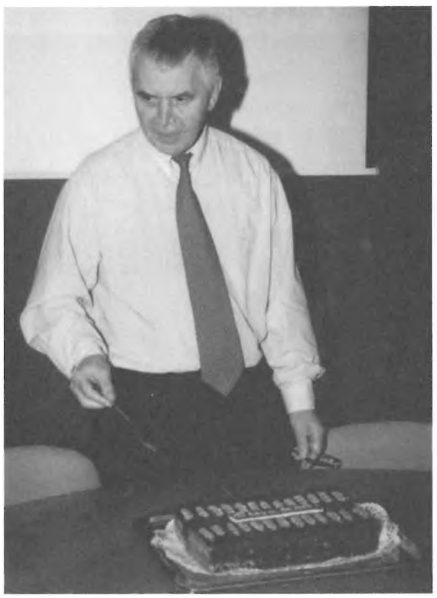

Dr. Márkus Béla az ünnepi tortával
fotó: Bödő Viktória

A Térinformatika Tanszéket a Nyugat-Magyarországi Egyetem Geoinformatikai Főiskolai Kara 1994. január 1-én alapította. Ebből az alkalomból bensőséges ünnepséget tartottak 2004. január 20-án. A következőkben rövid áttekintést adunk a Tanszék munkájáról, mely az országban elsőként viselte a Térinformatika nevet, és sok tekintetben kezdeményező szerepet játszott a hazai térinformatikában és gyakran kapott nemzetközi elismeréseket is.

A térinformatika mára gyorsan fejlődő szakterületté, tudománnyá vált, melynek oktatására szakokat, *szakirányokat* alapítottak a világ különböző egyetemein. A térinformatika oktatása elengedhetetlenül fontos a térbeli adatok gyűjtésével (földmérés), elemzésével, az információk megjelenítésével (térképészet) illetve térbeli tervezéssel (pl. földrendezés), döntéshozással (pl. földvédelem) foglalkozó szakemberek számára. De a térinformatika akkor válik majd igazán hatékony eszközzé, ha az egyes szakterületek *beépítik* saját eszköztárukba, ismeretrendszerükbe és megtalálják az új módszerekhez legjobban alkalmazkodó technológiákat. Éppen ezért a Tanszék fő feladata az információtechnológiai szemléletre alapozott nemzetközi szintű térinformatikai tananyag kidolgozása és oktatása. A Tanszék segítséget ad a társtanszékeknek a térinformatika szaktárgyakba való integrálásában is, de támogatja a földmérés, ingatlan-nyilvántartás korszerűsítési munkáit, a földtulajdon változásának nyomon követését és a birtokrendezések korszerű végrehajtását. Az új feladatok ellátására tovább kell képezni az évekkel korábban végzett hallgatóinkat, illetve lehetőséget adni az új ismeretek elsajátítására a szakterületen dolgozóknak.

A továbbképzésben, a szakmérnök képzésben a Tanszék fontos szerepet játszik; egyik legjelentősebb nemzetközi tevékenységük az UNIGIS térinformatikai távoktató hálózatban való részvétel, melyben Kanadától Dél-Afrikáig mintegy 20 partnerrel alakítottak ki együttműködést. Együttműködési megállapodást kötöttek 2003-ban a Debreceni Egyetemmel az UNIGIS képzésben való koope-rációra. Fontosnak tartják, a végzett hallgatók eredményeinek, az általuk felhalmozott ismereteknek, az összegyűjtött tapasztalatoknak intézményes megosztását, ami hasznos eleme az oktatásnak és tovább-képzésnek is. A Tanszék 1999 óta rendezvénnyel emlékezik meg a Térinformatika Napjáról (GIS Day).

A Tanszék módszeresen törekszik az Internet széleskörű alkalmazására, nagy energiákat fordított az *eGEO* oktatási portál kialakítására. Az oktatási portál a Főiskola más tanszékein, sőt egyetemi szinten is hasznosítható. A hallgatók támogatására tudásbázis-koncepciót alakítottak ki. A tudásbázis lényege, hogy az ismeretanyagot kisebb (1-2 órás) oktatási egységekre bontják, majd a kapcsolódó szolgáltatásokkal együtt számítógépre (Intranetre/Internetre) helyezik. Ez nagyban megkönnyíti a tananyagfejlesztést is; hatásában hasonló, mint amikor az adatkezelésben a fájlrendszerről az adatbázisokra tértünk át. Egy speciális képzési irány (továbbképző tanfolyam) kialakítása a tudásbázisra alapozva erősen lerövidül.

Az oktatás-fejlesztési munkák mellett néhány térinformatikai alkalmazás fejlesztéséről, ill. kutatásról kell megemlékeznünk.

-A földhasználati változásokat elemezte az osztrák-magyar ELNA projekt egy Sopron környéki településen. A projekt lehetőséget adott több hallgatónak és fiatal kollégának nemzetközi tapasztalatok szerzésére.

-A Nature-GIS projekt célja a térinformatika természetvédelmi alkalmazásának európai harmonizálására egy szakmai anyag kidolgozása. A munka a GISIG (Geographical Information Systems International Group, Olaszország) vezetésével folyik.

-Az URBAX projekt célja a térinformatika alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata a településfejlesztés oktatásában. A projektben egy francia szoftver adaptálása és oktatásban való felhasználása valósul meg.

-A Birtokrendezés Informatikai Modelljének Elemzése (BIME) OTKA projektben a Főiskola szinte minden tanszéke közreműködik.

-Az OM TéT kétoldalú együttműködési programja keretében a kínai Fujian Állami Egyetemmel a térinformatika és távérzékelés természetvédelmi alkalmazását vizsgálják. Ennek keretében munkatársaink

A társtanszékek vezetői is jelen voltak a 10 éves évfordulóra rendezett ünnepségen
fotó: Bödő Viktória

összesen négy hónapot töltenek Kínában, partnereink ez év májusától ugyancsak négy hónapot tartózkodnak hazánkban.

A Tanszék tagja

- a Földmérők Nemzetközi Szövetségének (FIG - Academic Member),
- a Térinformatikai Laboratóriumok Európai Szövetségének (AGILE),
- az Idrisi Resource Center hálózatnak,
- a EuroPACE - európai távoktató hálózatnak,
- a GISIG hálózatnak.

A Tanszék 2000-ben uniGISopen néven a *Nyitott térinformatikáért* egy alapítványt hozott létre. Az alapítvány fő feladata a tanszék és a térinformatikai cégek közötti szervezeti kapcsolatok kialakítása, a hallgatói és oktatói továbbképzések támogatása. A Tanszék a legjelentősebb térinformatikai cégekkel együttműködési megállapodást írt alá, melynek keretében egy-egy ösztöndíjas hallgató folytathatja tanulmányait a Tanszéken.

Prof. Dr. Márkus Béla Főigazgató

ÚJ ARCOK AZ EGYETEMI TANÁCSBAN

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Karán dr. Gál Zoltán főiskolai tanár, megbízott tanszékvezető személyében új egyetemi tanácstagot választottak az oktatók.

Dr. Gál Zoltán

- A bemutatást kezdjük rövid pályarajzzal.

Dr. Gál Zoltán, 1953-ban született Tatán. Egyetemi tanulmányait az ELTE BTK filozófia-történelem szakán végezte 1980-ban, nappali tagozaton. A diploma megszerzése után a Magyar Tudományos Akadémia Filozófia Intézetének kutatójaként dolgozott, ahol kandidátusi fokozatot szerzett. 1996-tól dolgozik a Főiskolán, a Társadalomismereti és Közművelődési Tanszék tanára.

-Gratulálok abból az alkalomból, hogy az Egyetemi Tanács tagjává választottak. Mi motivált a feladat elvállalásában?

-Köszönöm szépen a jókívánságot. Még az előkészítési szakaszban több tanszékről és viszonylag sokan megkerestek azzal a kérdéssel, hogy vállalnám-e a tanácstagságot. Ezt én megtiszteltetésként fogtam fel, és úgy éreztem, hogy nem utasíthatom vissza. Örülök, hogy a kar bizalmát megkaptam: ez áll döntésem hátterében.

-Mit várasz ettől a tevékenységtől?

-Eget rengető nagy feladatokat ebben a pillanatban még nem látok, nyilván nem is láthatok, hiszen még csak egy tanácsülésen vettem részt. Szerintem hétköznapi tempóban folyik majd a munka, sok-sok dokumentum átnézésével, megvitatásával, közös, előremutató álláspontok kialakításával. Nem gondolom, hogy ebben a periódusban nagy, látványos küzdelmek zajlanának a karok között. A pillanatnyi helyzetben inkább a fennmaradás, a túlélés a tét. Azt remélem, hogy alkalmam lesz az Egyetem belső szerkezetét, a karok működését jobban megismerni. Most azokat az időket éljük, amikor az Egyetem is pénzügyi nehézségekkel küzd, a mi Karunk is pénzügyi nehézségekkel küzd, tehát látványos sikerekre nem igazán számíthatunk, de azt fontosnak tartom, hogy a Kar a jelenlegi szintet tartani tudja és a súrlódásokat - ha adódnának ilyenek - a lehető legkisebbre csökkentsük. Ha ez sikerül, már az is eredmény. Az egyetlen terület, ahol javulhatunk - az Egyetem is és a mi Karunk is - talán a szakmai színvonal, jóllehet nem gondolom könnyűnek csökkenő pénzügyi háttérrel színvonalat emelni. Mégis a magunk háza tájékán kisebb szakmai színvonaljavításra megítélésem szerint van kilátás.

Hiszem, hogy a másik három egyetemi tanácstaggal együtt sikeresen tevékenykedhetünk a Kar érdekeiért. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy más karokkal vagy az Egyetemmel szemben bármiféle averziónk lenne. A Karért kell dolgoznunk az érdekképviselet szempontjából és természetesen az Egyetemért, mint egészért is. A karnak, mint részlegesen önálló egységnek akkor jó, ha az egyetem egészének is jó, s a dolog megfordítva is igaz, az egyetemnek akkor jó, ha a karoknak külön-külön is jó.

-Gondoltál-e arra, hogy valamilyen módon bizonyos időközönként visszajelzel azoknak, akik megválasztottak téged?

-Igen, gondoltam rá, de még nem tudom, hogy milyen forma lenne szerencsés. Természetesen megtiszteltetésként fogom fel a feladatot, s amennyiben úgy érzem, hogy lesz mit szólanom, valamilyen módon visszajelzéseket is szeretnék tenni.

-Van-e olyan terület, aminek a jobbá tétele vagy ápolása különösen a szívügyed?

-Nem tudom, hogy a kérdés a Karra, az Egyetemre, illetve mindkettőre vonatkozike. Ha az utóbbi a helyzet, akkor az első felére könnyen válaszolok. A Karon vannak szívügyeim, hogy az Egyetemi Tanácsban pillanatnyilag mit tehetek ezekért, még nem látom. A művelődésszervező szak munkáját, a képzés színvonalát szeretném javítani. Nem titkolt szándékom, hogy szakmai színvonal tekintetében néhány éven belül szeretnénk elérni a hagyományosan kiváló tanító szakot. Sok itt a tennivaló. A gyakorlati képzés területén az alatt a néhány hónap alatt, amióta a tanszéket vezetem, már tehettem érdemben is. Az elméleti képzés tekintetében is voltak változások: több új tárgyat vezettünk be, s igyekszünk színvonalasabbá tenni a régi tárgyak oktatását és már dolgozunk a szakirányok bevezetésén is. (De ez talán más karokat nem érdekel annyira.) Az Egyetemmel kapcsolatban, ha van szívügyem, az leginkább az, hogy a hét kar között felhőtlen, félreértésektől mentes, kollegiális és jóhiszemű, jó szándékú, korrekt együttműködés valósuljon meg. Ez - véleményem szerint - azért sem könnyű, mert különböző városokba, különböző kampuszokba vagyunk szétszórva és az információáramlás, az információcsere - azt gondolom - még nem igazán tökéletes, nem naprakész. Eltérő továbbá a karok hagyománya, infrastruktúrája, felszereltsége, pénzügyi helyzete, hogy ne mondjam: éves deficitje. S ez ugye „húsbavágó" kérdés. Ugyanakkor látni kell, hogy egy Egyetem, nem csupán pénzügyi kérdés, soha nem is volt az. Reményeim szerint a személyes munkakapcsolatok is hozzájárulnak az információ közvetlenebb, gyorsabb áramlásához és segítenek abban is, hogy a karok közelebb kerüljenek egymáshoz. A bizalmat nem csupán a vezetés, de az oktatók szintjén is meg kell teremteni. Valamilyen szinten talán magam is hozzájárulhatok ehhez. Nem lehetünk - és úgy gondolom - nem is vagyunk vetélytársai egymásnak. A közös munka eredményeképpen együtt kell a lehető legtöbbet kihoznunk a Kar/karok és az Egyetem javára.

- Kívánok neked mindehhez sok sikert, erőt, egészséget és remélem, hogy tartalmas, megelégedésedre szolgáló munka elé nézel.

-Magam is ezt remélem. A jókívánságokat pedig köszönöm.

G. Papp Katalin

ÉLMÉNYBESZÁMOLÓ

2003. november 13-16-a között immár tizedik alkalommal rendezték meg Brassóban a Bartalis János szavalóversenyt.

A verseny szervezője és rendezője az Apáczai Csere János Közművelődési Egyesület volt, amely a romániai magyarság kulturális életének fontos alakítója. Magyarországról a budapesti Apáczai Csere János Gimnázium, valamint a NYME győri Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Karának versmondói kaptak meghívást a rendezvényre, amely Erdélyben a magyar költészet ünnepe is egyben. Intézményünket Bogdán Attila és Szigeti Edvárd hallgatók képviselték, akiket Francsicsné dr. Hegyi Marianna docensasszony készített fel.

Már az utazás sem volt mindennapi. Tizenöt órát autózni nem egyszerű, ugyanakkor csodálatos élményekkel gazdagodtunk. Kezdődött a kivilágított Budával, folytatódott az éjszakában az út közepén rohangászó őzzel, a határátkelés tapasztalataival. Azt mondhatom, itt ért véget Európa...: Lerobbant büfé, ahonnan egy patkány iszkolt ki fejvesztve, gyanús alakok gyanús italokkal, gyanús hangulat az útlevélkezeléskor... De sikerült nagyobb fennakadás nélkül bejutnunk Romániába, illetve Erdélybe, ebbe a sajátos légkörű, semmihez sem hasonlítható országrészbe. Az első, utunkba eső város Várad volt. A valaha virágzó Nagyvárad, ahol Ady is bontogatta szárnyait, most elég siralmas képet mutatott. Lerobbant házak, a parkolók valóságos Dacia-temetők, néhol egy-két Volkswagen Golf (szigorúan 1-es Golfok!) és az utcákon egy szál lélek sem, csak néhány kóbor kutya. Gyorsan átszáguldottunk rajta, s meg sem álltunk a Király-hágóig. Átmenetileg a világ tetején álltunk, kóbor kutyát etettünk, s amerre néztünk a sötétségben, mindenhol hegyek árnyai, mint a Drakula-filmekben, elég bizalomgerjesztő büfé "hamburgerovával", amit nem mertünk megkóstolni. Lassan hajnalodott, az út szélén mindenfelé stopposok kis kartontáblákkal, rajtuk az úti cél (leggyakrabban Satu Mare). És persze kóbor kutyák, kivilágítatlan fantom lovaskocsik, amiket nem győzünk kerülgetni. Ahogy pirkadt, elénk tárult a semmihez sem hasonlítható Erdély. Mindenhol hegyek, dombok, szerpentinek (jobbra dűl, balra dűl, tücsök koma hegedül...), az őszi fák ezer színben pompáztak, mindenfelé legelésző tehéncsordák, juhnyájak, lerobbant falvak folyton mosolygó emberekkel, kéregető cigánypurdékkal. Ahogy egy-egy nagyobb város felé közeledtünk, úgy lettek egyre gyakoribbak a nyugati kocsik, ritkábbak a kéregető purdék, de a kóbor kutyák csak nem fogyatkoztak meg.

És megérkeztünk Brassóba. Gyorsan a verseny helyszínére, a Szépművészeti Múzeumba siettünk, ahol átestünk a regisztráción, sorszámot húztunk, majd irány a hotel. Na igen, a hotel, ami inkább hasonlít egy szegényes diákszállóra, de legalább a recepciós beszélt magyarul. Elfoglaltuk a szobát (egyes szoba, ez már jó előjel), majd elmentünk ebédelni. A Paprika csárda, ahol három napig étkeztünk, a nagyon szép sétáló utcáról nyílik és ízig-vérig magyar csárda, magyar személyzettel, jó hangulattal és étellel. Az ebéd után mindössze egy óránk volt a regenerálódásra, mert kezdődött a maratoni verseny. Kicsit aggódtunk, ugyanis útközben alig tudtunk aludni, s féltünk, hogy ez a teljesítményünk rovására megy. Negyvenegy szavaló indult, tizenhattól nyolcvankét éves korig. Negyvenegy versenyző, nyolcvankét vers: maratoni verseny - röviden összegezve. A hangulat jó volt, bár még kicsit távolságtartó, amit a vacsora és az esti-éjszakai szabadprogram oldott fel. Barátságok szövődtek, többekkel azóta is tartjuk a kapcsolatot. Megtudtuk, hogy az élet erdélyi magyarként (finoman szólva) nem fenékig tejfel, hogy a minimálbér havi kétmillió lej (egy forint kb. 150 lej), hogy milyen is MAGYARNAK lenni. Igen, ott az emberek büszkék a magyarságukra már kamaszként is, nekik igazán nagy dolog, ha elénekelhetik a magyar himnuszt. Szóval az este eseménydúsan telt.

Másnap reggel elutaztunk Apácára, ettől a Brassótól mintegy húsz percre fekvő kis faluba, ahol Apáczai Csere János és Bartalis János, a verseny névadója is született. Az iskola előtt megkoszorúztuk Apáczai szobrát és Bartalis kopjafáját, elénekeltük a magyar himnuszt, majd elmentünk a kopjafatemetőbe (itt végre igazi fekete bárányt is láttam), megnéztük Bartalis szülőházát és az Apáczai szülőháza helyén álló épületet. Valami mindvégig gyanús volt nekem, de nem tudtam, hogy mi az. Aztán rájöttem: a faluban mindenki magyar ajkú.

Brassóba visszatérvén sem tétlenkedtünk, felmentünk a várost körülvevő hegyre, a Poianára. Itt aztán minden volt, ami szem-szájnak ingere: magyar kürtős kalácsos, havas sípálya, csodálatos fatemplom, hotelek, csónakázótó, az elmaradhatatlan kóbor kutyák és fergeteges hangulat. De nem időzhettünk sokat, mert délután kezdődött az eredményhirdetés, a nap és a verseny méltó megkoronázása. Akasztottuk a hóhérokat, hiszen a zsűri is megmutatta tudását, megnézhettünk egy filmes összeállítást az elmúlt kilenc év versenyeiről, majd meghallgattuk az értékeléseket. És elérkezett az est fénypontja, az eredményhirdetés. Igazán nincs okunk panaszra, hisz egy különdíjjal és egy első hellyel lettünk gazdagabbak. A hangulatot fokozta az ezt követő fogadás, ahol ugyan sokat nem tudtunk enni, lévén az erdélyi konyha nem a mi városi bélünknek való, de nagyon jól szórakoztunk. Fantasztikus zenekar játszott, valósággal új dimenzióba helyezte a slágereket. Kissé megfáradva, de nagyszerű hangulatban tértünk vissza a szállásra, ahol befejeztük a remek estét.

Reggel nyolckor vágtunk neki a hazaútnak, amely nagyon hosszú és fárasztó volt egy ilyen eseménydús hétvége után. Azért megnézhettük Déva várát, belekeveredtünk egy tehéncsordába, feküdt az út közepén döglött ló és áthajtottunk a Fogarasi havasokon is. Aradon keresztül megérkeztünk Magyarországra, aminek örültem is, meg nem is. Bármikor visszamennék Erdélybe, hisz rengeteg szép emlék köt oda, már barátaim is vannak ott, akik bármikor szívesen látnak, de mégiscsak legjobb itthon.

Összességében azt mondom, megérte ez az út mindannyiunk számára, mert felejthetetlen élményekkel gazdagodtunk. Mindenki egy kicsit több lett, hála annak a szeretetteljes közegnek, a csodálatos embereknek és a felejthetetlen tájnak, akik között és ahol járhattunk. Mit mondhatnék? Erdély, jövőre találkozunk!

Szigeti Edvárd

A BARTALIS JÁNOS SZAVALÓVERSENY ÉS BRASSÓ MÁS NÉZŐPONTBÓL

Kísérő tanárnak lenni hálás feladat, kiváltképp akkor, amikor hallgatóink elnyerik a legmagasabb díjat, az I-t (Szigeti Edvárd), valamint az egyik különdíjat (Bogdán Attila). Az első helyezés Szigeti Edvárd számára 1.000.000 lejt és 20 EU-t jelentett, amelyet kiegészítettek még a Casa Illyefalva különdíja, dr. Magdó János felajánlása a legvidámabb hangulatú vers előadójának, a Pro Apáczai és a Bartalis Egyesület különdíjai. Bogdán Attila a Kozsik színészcsalád különdíját kapta, amely nem pusztán egy gyönyörű fafaragást, hanem biztató, felkaroló szeretetet is jelentett. Az érdem a felkészítő tanáré (Francsicsné dr. Hegyi Marianna), a nyilvánosság előtti büszkélkedés lehetőségét azonban én kaptam ajándékba. Főiskolai karunk is hozzájárult a versenyhez annyiban, hogy 20.000 Ft értékben értelmező szótárakat adományozott, s ezt egészítette ki Kovács Kálmán művésztanár 3 litográfiája, a Hazánk Kiadó és a győri Műhely szerkesztőségének könyvcsomagjai.

Először járni Erdélyországban, s mindjárt a legkeletibb széléig futni, nagy tapasztalás. Az ellentmondások országútján megállni abban a városban, amelyet úgy ölelnek karéjukba a hegyek, hogy miközben falat emelnek, árnyékot is tartanak, védenek és megdideregtetnek, különleges élmény. Apáczais tanárként ellátogatni Apácára, átitatódni a magyarságtudattal, kötelességet jelent a jövőre nézve.

A szó súlyosabb ezen a vidéken, a tett létfontosságú, s a szeretet simogat. Elfogja a szégyenkezés az idevetődött alkalmi látogatót a maga jóléte, biztonsága és közömbössége miatt. Megrendítő élmény az is, amikor nyugdíjas korú, Kendről, Aradról, Erősdről csak a versmondás miatt Brassóba jövő, nyelvhűségükből példát mutató emberek interpretálnak Bartalis Jánost, Ady Endrét, Szilágyi Domokost. Számban tartottam a szót" - mondta az egyik Bartalis-rokon utalva arra, hogy könyv nélkül tudja Apáca szülöttének több versét is. Szempillám mögé rejtem a látványt - folytatom az analógiát, gondolva mindarra, amit csak képes voltam magamba zárva áthozni a határon. Az élmény verssé sűrűsödött:

Brassói háztetők

Utolsó pillantást vetettem a brassói háztetőkre.
Egymás karjába hulló hegyek karéja adta a keretet.
Amott a Fekete templom hegyélig nyúló tornya,
Emitt a zárt udvarok sejtelmessége lebegett.
Azt gondoltam, fáj elmenni innen.
Megrendített a látvány,
ahogy áttör a párkány
fölött a nap.
Esőcseppek fényezték a tetőket,
pára ült a fákra, mint fáradt madarak.
S én álltam
búcsúzó némaságban,
görcsös kapaszkodásban
mereven.
Illik a Cenkhez a szabad vers áramlása,
Mint Bartalis Jánoshoz illik a Cenk.

G. Papp Katalin

Az ATFK országszerte elismert tevékenységei között is kiemelkedő helyet foglal el az anyanyelvi kultúra ápolása. Az elért eredmények és sikerek egyik kovácsolója Dr. Hegyi Marianna főiskolai docens, aki már diákkorában eljegyezte magát a nyelvműveléssel és az irodalommal. Versmondó tapasztalatait és elhivatottságát jól kamatoztatja a mai napig a leendő tanítók felkészítésében.

Irodalmi értékű önvallomását jó szívvel ajánljuk az olvasók figyelmébe. (T.M.)

"Édesanyám és hív nevelőm a tiszta magyar nyelv"

(Édes Gergely)

Boldog, szép gyermekkorom volt. Vas megyei tizedik fiúként született édesapám és szigetközi halk, szelíd édesanyám tájegységük legszebb hagyományait hozták magukkal és adták át nekem. Nem tanulták, ösztönösen, szépen beszélték a nyelvet. A nyelv az anyától tanulja természetét, én édesanyámtól, édesapámtól tanultam a magatartás anyanyelvét. A gondolat, a beszéd és a magatartás együvé tartozását a sugárzó szellemiségű Z. Szabó László, "a TANÁR ÚR" tanította meg.

Középiskolás éveim meghatározó élménye volt az az elsősorban neki köszönhető felismerés, hogy az anyanyelv birtoklása folyamatosan megújuló közösségi élmény forrása, "amely tudatosan vagy öntudatlanul magyar mivoltunk legszebb átélési lehetősége is."

Ezek az élmények határozták meg pályaválasztásomat. Tanító akartam lenni - ma már meg tudom fogalmazni, tanító Kazinczy szellemében:

-"...aki a gyermekeket úgy tudja tanítani, hogy elfelejtik, hogy oskolában vannak, s azt vélik, hogy anyjuknak ölökben hevernek, aki előttük mulattató meséket beszél:

/Kazinczy Ferenc: Hivatalba vezető beszéd. Nagy Pedagógusok. Neveléstörténeti olvasmányok. Szerk.: Veszely Ödön, Bp. 1925. 1720. o./

Innen aztán egyenes út vezetett a vershez, a színjátszáshoz, a rendezéshez, a Kazinczy szép magyar beszéd versenyekre való felkészítéshez, a tanítóképzős hallgatókhoz. A napi gyakorlatban mindmáig megmaradt a verssel, a szép magyar beszéddel való foglalkozás. Tanítványaimba "irodalmi dolgokra" való fogékonyságot és érzékenységet próbálok átültetni. Egy-egy versenyre készülve a legfontosabb tanácsom, hogy legyenek elég bátrak kipróbálni az erejüket, Kosztolányival szólva "...soha ne feledd, hogy keretben vagy, mint a kép, s tilos abból kilépned! Rámád a vers, mely lelket ad neked, a vers melynek Te lelket adsz. Mondd a szöveget, tömöríts beléje mindent, ne törődj mással."

Fiatal tanárkoromból arra emlékszem, hogy az előadóművész, s különösen a tehetséges versmondó közösségteremtő tényező volt. A nézőtéren alkalomszerűen egybegyűltekből gondolkodó, érző közösséget formáltak a versmondók. (Nem egyszer talán jómagam is). Ezek az együttlétek nem csupán művészi élményt jelenthettek/jelentettek a hallgatóság számára, de magyarságtudatukban, kultúránkhoz való kötődésben is megerősítette őket. Mára eltűnt életünkből az előadóművészet e közösségteremtő ereje. Vagy mégsem? Szeretném azt hinni, hogy újra teremthető az ilyen fajta "teremtő együttlét", ha célul tűzzük ki, hogy saját nyelvi igényességünket soha semmilyen körülmények között nem adjuk fel. S talán, ha megfogadjuk Kölcsey intelmeit:

"Nem elég parányi tettekben gyakorolni a jót;
az ember tökéletesülhető
teremtmény, s mint olyannak
meg is kell magát bizonyítani."

(Kölcsey: Parainesis)

GYEREKVERSEK

PAPP KATALIN

MONDÓKA

Hinta-palinta,
nézd, kicsi Anna
hogy száll a hinta-
palinta-hinta.

HÓGOLYÓ

Törzs ölében hó pihen,
összegyúrja két kezem,
összegyúrja, megformázza,
északi szél hátán szállva
felkapja a képzelet.

PILLANATKÉP

Őz fut át a havas réten,
szikrát szóró fehérségen.
Hármat szökken, kettőt lép,
hívja őt a messzeség.

Erdőszélről visszapillant,
fölszimatol büszke fejjel.
Te is láttad?
El ne engedd!
Szempillád mögé elrejtsed.
Őrizd addig, amíg végre
eltűnik a végtelenbe.

ERŐSÖDNEK, SZÍNESEDNEK A FAIPARI MÉRNÖKI KAR KAPCSOLATAI

A faipari mérnökképzés kialakulása, önállósulása nemzetközi szinten az 1920-as években kezdődött. Így ma földünk minden számottevő országában folyik faipari mérnökképzés: egyes intézményekben önálló faipari mérnöki karokon (pl. Rosenheim, Cluny, Zólyom, Brassó Kyoto, Szentpétervár), máshol az erdőmérnöki vagy műszaki karokon belül szakként (Pl. Bécs, Göttingen, Helsinki, Vancouver).

A hannoveri vásáron a Faipari Mérnöki Kar és a Hamburgi Egyetem közös akác kutatásainak eredményei is be lettek mutatva (a képen az FMK kitüntetettje H.G. Richter professzor)

A Faipari Mérnöki Kar az elmúlt évtizedek során széleskörű kapcsolatot alakított ki a környező európai országok társegyetemeivel (Zólyom, Brno, Bécs, Szentpétervár, Zürich stb.) elsősorban tudományos együttműködés formájában. Különösen figyelemre méltó az együttműködés a doktorképzés területén a Hamburgi, a Zólyomi és a Göttingeni egyetemekkel.

Örömmel szólhatok azonban arról, hogy az utóbbi évtizedben a tengerentúli kapcsolataink is erősödtek. Így Japánban az

Ne vágjuk ki az "esőerdőket", telepítsünk faültetvényeket! Kétéves fenyő (Pinus caribeae) ültetvény Venezuelában

Japánban több ezer éves hagyományai vannak a faépítészetnek: 1200 éves kyotoi templom ciprusfából

akitai és a kyotoi egyetemekkel, valamint a Tsukubai Faipari Kutató Központtal (eddig 6 oktatónk töltött 1-12 hónapot ezen intézményekben). Különösen virágzó az együttműködés a roncsolásmentes faanyagvizsgálatok területén.

USA-beli és kanadai kapcsolataink kötődnek kint élő díszdoktorainkhoz (Ifjú Géza, Balatinecz János, Kozák Antal). Ennek eredményeként jelenleg is két oktatónk tartózkodik ösztöndíjas tanulmányúton és közös kutatási programon (ültetvényes fafajok tulajdonságai) dolgozik az IOWA State University-vel.

Megemlítem, hogy a közelmúltban több dél-amerikai intézménnyel (Lima, Sao Paulo, Valdivia egyetemével) is kapcsolatba kerültünk. Így jelentős szakanyagot sikerült szereznünk a trópusi fákhoz kapcsolódó doktori tárgyakhoz. Az új-zélandi kollégákkal közösen könyv kiadására került sor.

A Kar részéről három területen tartjuk fontosnak a nemzetközi kapcsolatok továbbfejlesztését:

-Előkészítés alatt áll az angol és német nyelvű MSc illetve az angol nyelvű PhD képzésünk, s ehhez várjuk a külföldi intézmények hallgatóit is.

-Jelenleg két EU projektben és 7 COST keretprogramban veszünk részt. E területen tovább kell fejleszteni az együttműködéseket. A faipar mellett az informatikát és az iparművészetet is be szeretnénk kapcsolni a programokba.

-Az Alkalmazott Művészeti Intézetünk szerződéses kapcsolatban áll a Linzi Művészeti Egyetemmel hallgatók, diákok együttes munkájára. Célszerű az Intézet kétoldali kapcsolatait hasonlóan továbbfejleszteni más szomszéd országok intézményeivel, de már alakulóban a pozsonyi és bécsi kapcsolat is.

Prof. Dr. Molnár Sándor

"CSAK CSENGJ KUPA!"

Újra megjelent egy selmeci - nótás CD

Milyen büszkén vihették 1826-ban Selmecre (...zu dem Schemnitz !), az első nyomtatott nótáskönyvet! Pedig abban még csak dalszövegek és versek voltak, s az sem volt több, huszonnégy darabnál. Hetven évet kellett várni ezután az első kottás gyűjteményre, de a Főiskolán csak 1924-ben - már Sopronban - jelent meg az első olyan nótáskönyv, ami nyomdát is látott és aztán megint hatvan év telt el az első hanglemezig. Valószínűleg mindegyik kiadvány szerkesztője úgy érezte, hogy mindent megtett ami megtehető volt, s az ő összeállítása után már mindenkinek könnyebb lesz a dalok, - dalaink - megtanulása. Aztán megjött/itt van a CD és nyilván ezután is lesz majd valami még újabb találmány, amit ma még elgondolni sem tudunk. Jól látható a rövid felsorolásból is, hogy a fejlődés viharos és megállíthatatlan. "Információhordozók" jönnek, s (rövidesen) mennek, de a nóták, a mi nótáink, a selmeci diáknóta, örök!

Szeptemberben ünnepelték Székesfehérváron az ott végzett öregdiákok valétaszalaguk alapításának harmincadik évfordulóját és erre az alkalomra jelent meg egy újabb selmeci-soproni-fehérvári nótás CD. Csak csengj kupa! áll a borítón és csengtek a kupák - akkor is és azóta is.

Egy, és negyed óra a műsor hossza , s ebbe az időbe 36 nóta fért bele majdnem tucatnyi szövegbetéttel. A szövegidézetek a selmeci korszak végétől kezdve, a Sopronba való átköltözést is érintve, az itt kezdődő-folytatódó diákéletbe adnak betekintést, akkori diákok visszaemlékezéseiből. Örömmel üdvözöljük ezt az ötletet, hiszen a nóták mellett mindig is a diákszájból elhangzó történetek és visszaemlékezések tették hitelessé a diákéletet idéző hangulatot, a szakestélyeket és más közös alkalmakat. Ezek a szakközönségünk előtt alig-alig ismert történetek mozaikszerűen rajzolják meg a mai hallgatónak a selmeci idők utolsó, és a Sopronba érkezés első pillanatait, s egy villanásra elhúzzák a tőlünk mind távolabbra lévő eseményeket már nyolcvanöt éve borító függönyt. Sok ilyen és ezekhez hasonló történetet, anekdotát őrzött meg számunkra az Alma Materrel foglalkozó nyomtatott és levéltári anyag, amiből bőven meríthetünk majd a következőkben, mindenki örömére és épülésére. Érdemes végigfutni először a tartalmon, mert már a nóták válogatása is fölkelti a figyelmet. A dalok fele olyan dal, amit érdemes voltuk ellenére a mai diákság alig, vagy egyáltalán nem ismer, s nem énekel. Ezek közül pár: Hű cimborák együtt ülünk..., Igyunk egyet!..., Jó estét cim-bora!..., Te díszes mákvirág..., Boros kocsis, boros szekér..., Baráti körben és vidám..., stb. Dalaink nagyobbik felét - köztük a hagyományok szempontjából legfontosabbakat - elődeink németről fordították magyarra, ez köztudott. Azt is sokan tudják, hogy ugyanannak a nótának esetleg több fordítása is ismert, de a megszokotton kívüli fordításokat már csak kevesen tudják. Szerencsés és hasznos, hogy ezen a CD-n a többi között ilyen is szerepel. A közreműködő "dicső FIRMÁK kara", általában az 1990-es nótáskönyv szerint énekli a dalokat, ami azért érdemel említést, mert a dallamanyag eróziója immár - sajnos - kétségtelen tény. Diákjaink között ma már csak elvétve akad zeneileg képzett (kottát ismerő) személy, aminek következtében a cantusok kiemelkedése is egyre inkább bátorság, mint szakmai erény következménye. A nótákat nem kottából, hanem fül után tanulják meg, ami nem volna baj, ha jól (helyesen) hallanák azoktól, akik tanítják őket. Sajnos nem így van és ma már egészen meglepő (néha kétségbe ejtő) dallam- és ritmus változatok élnek a korábban pontosan lejegyzett, tehát kis fáradtsággal ellenőrizhető-megtanulható nóták helyett. Ezen a téren - tehát a torzulások korrigálását illetően - komoly, meghatározó, tanító szerepük van a CD-knek és a szerkesztők felelőssége is nagy a tekintetben, hogy hibátlan előadásban közvetítsék a közreadni kívánt anyagot. Ezen a CD-n nincsenek nagy hibák. Kicsik vannak, (dallam, ritmus, tempó, hangsúly) de ezek szerencsére, zömében csak olyanok, amelyeket a rendszeres éneklés észrevétlenül lecsiszol, eltűntet, hiszen a dalok egy részét az előadók is frissen tanulták... De a műsor vége, az mindent feledtet! Egy vers, Dsida József: "Nincsenek már Selmeci Diákok" (Szabó Gyula előadásában), hát az szenzációs! Felemelő, torokszorító, kedves, utolérhetetlen.

"Fel hát barátim...!" csináljon jobbat, aki tud, mert anyag és tanítanivaló szerencsére még bőven van. Addig, a korábban megjelentek mellett erről a lemezről is tanulhat az, aki kíváncsi és "nem tud a kottához". Remélve várjuk, hogy a tananyag visszhangja előbb-utóbb szívünket melengetően szűrődjön ki majd innen-onnan a fehérvári, vagy soproni, miskolci, dunaújvárosi diákkocsmák ablakán! Köszönet érte a szerkesztőnek - Szacónak - és a közreműködőknek!!!

A CD egyelőre a kiadónál rendelhető meg: "Ha Selmec hív..." Alba Regia Alapítvány 8007 Székesfehérvár, Pf.: 62

Szemerey Tamás alias: Kisfül

GONDOLATOK EGY DIPLOMATERVRŐL

Impozáns épületegyüttessel gazdagodhatna a campus

Tolvaj Tamást jó két éve édesapja, Tolvaj László professzor úr mutatta be nekem. Tamás abban az időben az építész diploma megszerzésére készült és valami jó, "húzós" feladat után kutatott. Az Építéstani Tanszék ablakából kitekintve szemünkbe ötlött az egykori Gépipari Szakközépiskola épülete. Az utcára merőleges, kontyolt tetős, két emeletes ház 1942-ben az Evangélikus Tanítóképző Intézet számára épült "internátus" céljára: terveit egy fiatal építész, Winkler Oszkár készítette. Az együttes - ha tervezett terjedelmében megvalósul - belső udvart keretező három épülettömegből állt volna. Az építkezés a világháború eseményei miatt félbeszakadt, a megkezdett északi épületszárnyat csak az 1960-as években fejezték be: ekkor a romos házat Winkler Oszkár módosított tervei alapján, szakközépiskola céljára alakították át. Az épület magastetős tömegével, gerendavéges főpárkányával és ablakainak jellegzetes osztásával az 1940-es évek modern építészetének "németes" irányát képviseli.

Az ablakból kitekintve megállapítottuk, hogy a nagy saroktelken egyedül árválkodó épületszárny befejezetlen hatású, pedig belső terei kellemesek és barátságosak. Tolvaj Tamás örömmel vállalkozott arra, hogy az épületet az eredeti elképzelések szellemében, de mai építészeti szemlélettel, új szárnnyal egészítse ki. A fiatal építészt mindenek előtt a tervezést megelőző vizsgálatokról faggattam.

"Az Egyetem az 1990-es években létesített intézményeit (új szakok és új kar) nem tudta már saját területén elhelyezni" - tapasztalta Sopronban járva a diplomázó építész. - "A városban meglévő üres középületeket - így az egykori József Attila Gimnáziumot és Pénzügyi Palotát - az Egyetem karai és intézetei sorra elfoglalták, ezáltal az iskola a városban szétszóródott, s ami még aggasztóbb; a páratlan szépségű "campus" harmonikus egysége szemünk láttára bomlik fel" - aggódott Tamás. Úgy ítélte meg, hogy az Egyetemnek használatra átadott egykori evangélikus tanítóképző, új épületegyüttessel történő kiegészítésével, a problémán segíteni lehet. "A megkérdezett professzorok is azon a véleményen voltak, hogy a meglévő épület bővítésével mód nyílhat egy új kar elhelyezésére vagy egy már létező kar befogadására."

Aztán nekiállt a tervezésnek. A meglévő és új épület kapcsolatát transzparens üveghíddal biztosította. Tervén az előadók monumentális aulateret fognak közre: a két egymás fölött elhelyezett előadó hozzákapcsolható az aulához, így a tervezett épület nagyobb rendezvények, konferenciák rendezésére is alkalmassá tehető. A tervezett tanszékeket az oldalszárnyakban helyezte el. Az alagsorban a Selmecbányáról elmenekített oktatási segédletek gyűjteményének, múzeumszerű bemutatására tett javaslatot. (Ez az értékes anyag az elmúlt nyolcvan év alatt soha nem kapott méltó bemutatási lehetőséget.) Az egyre nagyobb számú személygépkocsi parkolója a terven a délkeleti teleksarokban kapott helyet, megközelítése a határoló mellékutcából történhetne.

A feladat kétségtelenül legizgalmasabb része az épület külső és belső építészeti megformálása volt. A fiatal építészjelölt nem riadt vissza az erőteljes építészeti motívumok alkalmazásától, hiszen tudta, hogy "Alma Materünk" szép, historizáló épületeit a gazdag botanikus kert fái szinte teljesen "elszigetelik" a környezettől. A látványképek azt bizonyítják, hogy a tervezett új létesítmény markáns összhatása nem borítaná fel a környezet szelíd egyensúlyát.

A tömeg leghangsúlyosabb része az aula üvegfala: itt a fa dicséretes módon mint tartószerkezet is megjelenik. Ugyancsak fontos szerepet tölt be a fa az előcsarnok képében is, ahol (a tűzrendészeti előírások figyelembevételével) fa tartószerkezeteket alkalmazott. A választott anyagok harmóniája megnyugtató, kellemes érzéssel tölti el a szemlélőt. Az üvegfalon áttetsző, fákkal beültetett aula képe hívogató és barátságos, éppen csak annyira reprezentál, amennyire rendeltetése megkívánja.

A homlokzaton a fa nem csak tartószerkezetként, hanem egyfajta praktikus díszítőelemként is megjelenik. Érdekes a fiatal építész által elképzelt, homlokzati farácsra felkúszó növényzet motívuma. A déli homlokzat megnyugtató: a választott nyílásarányok és üvegosztások nagyobb része, egyfajta laza "szellemi" rokonságot mutat az 1942-ben épült épületszárnnyal. Mindent egybevetve: Tolvaj Tamás jól átgondolt, mutatós tervet készített az Egyetemünkkel szemben üresen ásítozó teleksarok beépítésére.

Tamás diplomamunkáját a nyáron jeles eredménnyel védte meg. A diploma megszerzése után egy építész stúdióhoz csatlakozott Budapesten, a hét végét azonban mindig Sopronban tölti. Faggattam, hogy hogyan tud megélni a fiatal diplomás építészekből álló csapat a ma tapasztalható élénk versenyben? Kiderült, hogy amíg a legmagasabb "É-1" tervezői jogosultságot megszerzik, kisebb önálló feladatokat oldanak meg és emellett idősebb, a szakmában hírnevet szerzett építészek engedélyezési terveit dolgozzák fel, kiviteli terv formájában. A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen szerzett alapos szerkezeti ismereteiknek köszönhetően megbízóik elégedettek munkájukkal, megélhetésük biztosított.

Miközben őszintén gratuláltam fiatal kollégámnak, azon járt az eszem: milyen jó lenne, ha Tamás elképzelése megvalósulhatna. Számomra ugyanis a bemutatott diplomaterv egyértelműen azt bizonyította, hogy a máig üresen álló saroktelek beépítése enyhíthetne Egyetemünk fejlesztési gondjain.

Winkler Gábor

A PÉNZÜGYTAN INTÉZET VÁLTOZÓ ERŐTEREI

2004. január elején a Pénzügytan - Számvitel Intézet munkatársai a 2003-as évet értékelő és a 2004-es évre szóló terveket megfogalmazó intézeti értekezletet tartottak Prof. Dr. Gidai Erzsébet dékán asszony és Dr. Andrássy Adél dékánhelyettes asszony részvételével.

Az Intézet állományából 2000. óta egy fő habilitált (Dr. Lentner Csaba), egy fő Ph.D. végzettséget szerzett (Dr. Varga József) és egy fő sikeresen letette doktori szigorlatát (Dr. Vágyi Ferenc). Az Intézet munkatársai a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan magas színvonalon és óraszámban oktattak a Közgazdasági és Faipari Karon.

Lentner Csaba 2004-re vonatkozóan elmondta, hogy a Közgazdaságtudományi Kar keretei között a Pénzügytan Intézet a wales-i Glamorgam Egyetemmel, a Freiburgi Egyetemmel, a nagyváradi Partium Egyetemmel és az Ungvári Állami Egyetemmel igyekszik kutatási kapcsolatait elmélyíteni, s közös publikációkat készíteni. Ennek keretében 2004. tavaszán Dr. Atsede Woldie - a Glamorgami Egyetem Pénzügytan Tanszékének vezetője -, valamint Dr. Almássy Sándor - az Ungvári Egyetem professzora - ellátogatnak Sopronba és előadásokat tartanak.

Prof. Dr. Gidai Erzsébet az Intézet eredményeit és célkitűzéseit kimagaslónak ítélte.

Az Intézeti ülés egy - az újévet köszöntő és az előző évet lezáró - koccintással zárult.

Huszár Lilla Ph.D. hallgató

Prof. Dr. Gidai Erzsébet pohárköszöntőt mond

ELKÉSETT BESZÁMOLÓ EGY TANULMÁNYÚTRÓL

A Közgazdaságtudományi Kar negyedéves non-profit szakos diákjai tanáraikkal ötnapos belgiumi tanulmányi kiránduláson vettek részt 2003. július 27. és augusztus 2. között. Az első napot Bokrijkban a világhírű Open Air Museum parkjában töltötték. A park több mint skanzen, A szállás Westerlo városban egy Youth Hostelben volt. (Westerlo kb. 45 km-re található Leuventől és Antwerpentől.)

Másnap a Leuveni Katolikus Egyetemen Professor Geert Bouckaert, a Public Management Institute igazgatója tartott előadást. A professzor bemutatta az intézet szakmai kutatási programjait, azok menedzselését, tervezését és fontosabb eredményeit, s ismertette az új közszolgálati menedzsment térhódítását. Az intézet három főállású egyetemi tanár mellett közel 40 kutatót foglalkoztat saját finanszírozásban.

Az előadásokat követően az egyetemeink közötti együttműködési lehetőségekről (kutatás, diákcsere, előadók meghívása, konferencia részvétel stb.) tárgyaltunk a vendéglátókkal. (Ennek alapján 2003 novemberében néhány napra vendégül láttuk Geert Bouckaert professzort, aki előadást és szakmai konzultációt tartott Sopronban.)

A Városházára, s az egyetem Központi Könyvtárának épületébe is ellátogattunk. (Leuvenben a katolicizmus és az egyetem meghatározó. Elég csak arra utalni, hogy a jelenlegi egyházfő előtti nem-olasz pápa, a város szülötte volt. Adorján szobrát más híresség ekkel együtt a Városháza fala őrzi, továbbá, a város universitásán több mit harmincezer diák tanul.)

Dr. Wouter van Reeth köztisztviselő előadását is meghallgattuk a belgiumi közigazgatási reformról, majd Brüsszelbe látogattunk.

A következő napot Antwerpenben töltöttük. Délelőtt az Antwerpeni Egyetem közszolgálati kérdéseivel foglalkozó Kutatócsoportja volt a vendéglátónk. dr. Lieven Janssens kutató tartott előadást a helyi önkormányzatok és köz-szolgáltatások változásairól. Az előadás után a kutatócsoport vezetőivel folytattunk hosszú megbeszélést a lehetséges együttműködés céljairól, kereteiről és feltételeiről.

A csapat kikapcsolódásképp Brugges és Gent városokkal is megismerkedett pár óra erejéig, sőt még egy rövidke fürdőzésre is nyílt alkalom az Északi-tengerben. A visszaút során pár órára megálltunk Aachenben, ahol rövid séta mellett a katedrálist tekintettük meg. Az egyhetes tanulmányút végén a résztvevők ugyan fáradtan, de élményekben gazdagan tértek haza.

Dr. Hőgye Mihály szervező

DIPLOMAOSZTÓ ÉS KÖZGAZDÁSZ BÁL

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kara 2004. február 20-án Ünnepélyes Diplomaosztó Kari Tanácsülést rendezett, amelyen csaknem 430 posztgraduális szakon végzett hallgató vette át diplomáját. A kiegészítő képzésen 166, egészségügyi menedzser szakon 12, gyógyszerész-közgazdász szakon 17, orvos-közgazdászon 33, közigazgatási-gazdálkodás szakon 14, jogász-közgazdászon 18, külügyin 20, marketingen 34, turizmus szakokon 19, személyügyi szervezőn 9 és mérnök-közgazdász szakon 82 végzős tett sikeres államvizsgát.

A diplomaosztóra 14 órai kezdettel a Liszt Ferenc Kulturális és Konferencia Központban került sor. A végzősöket Prof. Dr. Faragó Sándor rektor és Dr. habil Gidai Erzsébet DSc. dékán köszöntötte. Az ünnepélyt a Közgazdaságtani Kar Kórusának műsora és Horváthné Gergácz Erzsébet szavalata tette színesebbé. A frissen végzett másoddiplomások tiszteletére este 20 órától került megrendezésre a IV. Közgazdász Bál, amely minden évben népszerű esemény a hallgatók és oktatóik körében. A bálon idén a Bergendy Tánc és Szalonzenekar, valamint Baranyai Konrád végzett közgazdász hallgató Jazz in the Night együttese játszott.

K.Gy.-né

TANULVA TANÍTANI

Az AB-AEGON Biztosító szakemberei a kurzuson

Merész vállalkozásba kezdett a Közgazdaságtudományi Kar, ugyanis a tavalyi évben elindította a biztosítási szakközgazdász posztgraduális és a biztosítási pénzügy szakirányos képzést nappali tagozatos hallgatók részére. Az új szakok indítása, abból a piaci helyzetfelismerésből fakad - nyilatkozta lapunknak Lentner Csaba a Pénzügytan - Számvitel Intézet igazgatója -, hogy a frissen végzett közgazdászok elhelyezkedésében a biztosítási intézetek felől egyre nagyobb igény jelentkezik.

Lentner Csaba elmondta, hogy a tőzsdei és banki területeken látványos, a 90-es évek elejéhez hasonló felfutás már nem várható, ezért a Pénzügytan - Számvitel Intézet is új képzési formákat keresett és talált, igazodva a változó piaci igényekhez.

Ebben az útkereső munkában a Közgazdaságtudományi Kar kiváló partnerre talált az AB-EGON Biztosító budapesti központjában - Horváth Andrea vezérigazgatóhelyettes személyében -, ugyanis az együttműködés keretében a végzett hallgatók elhelyezkedésében és a diplomamunkák konzultálásában segítséget nyújt.

Az Intézet vezetője elmondta, hogy a Biztosítóval az együtt-működés olyan szintre is eljutott - a képzés eredményessége alapján -, hogy Chauduri Sujit, Gyöngyösi Zoltán, Lentner Csaba, Pataki Eszter, Székely Csaba - menedzserkurzusokat tartanak havi rendszerességgel a társaság biztosítási szakemberei számára.

"Vezető biztosítási szakembereket tanítva mi is folyamatosan tanulunk a biztosítási szektor változásáról, amely a mai világban újszerű, ám gyakori folyamat." - mondta végezetül Lentner Csaba intézetigazgató.

Dr. habil Lentner Csaba intézetigazgató egyetemi docens

Akció! Figyelem! Akció!

Dr. habil Menyhay Imre PhD.
Homo oeconomicus, avagy a befejezetlen teremtés
Az analitikus gazdaságpszichológia alapvetése és alkalmazása
című könyve

3500 Ft helyett
2500 Ftért megrendelhető.
További információ (munkaidőben):
az **518-446**-os telefonszámon vagy
az **Erzsébet u.II.em.15-ös** szobában

EGYIPTOMI - MAGYAR EGYÜTTMŰKÖDÉS A KÖZGAZDASÁG-TUDOMÁNYI KARON

Évtizedekkel ezelőtt hazánk igen népszerű volt az arab országokból érkező aspiránsok, kandidátus jelöltek között. Simon Péterné dr szervezésével a Tudományos Minősítő Bizottság számtalan jelöltet fogadott, akik nappali ill. levelező formában szereztek tudományos fokozatot számos, ma a közgazdasági karon dolgozó kollega tudományos vezetésével.

Így merült fel az ötlet, hogy ennek megújításaként MBA és/vagy PhD kurzusokra hívja, várja az Egyetem Közgazdaságtudományi Kara a különböző arab országok továbbtanulni vágyó fiataljait.

Meglepően első lépésként nem a PhD, hanem az MBA fokozat iránt nagyobb az érdeklődés, így alakult ki Gidai dékánasszony vezetésével az együttműködés az egyiptomi Delta Academy of Sciences intézménnyel. Ez utóbbi közvetítésével jelentkeztek nemcsak egyiptomi, hanem kuwaiti, szaudi hallgatók, hogy az egyetemi kiegészítő képzést elvégezzék. A magyar nyelven oktatott kiegészítő képzés tanmenete alapján - természetesen angol nyelven - hallgatják a tárgyakat.

Karunkon már az alapképzésben legalább egy tárgyat kötelezően idegen nyelven hallgatnak a diákok, így tanáraink képesek és alkalmasak arra, hogy a hozzánk érkező arab diákoknak előadásokat, szemináriumokat tartsanak.

A megállapodás értelmében egy szemesztert Sopronban, egyet Egyiptomban hallgatnak a diákok. Örömünkre az őszi szemeszter egyértelmű siker lett, magas színvonalon nyilatkoztak az előadókról, a tárgyakról és a körülményekről a hallgatók, nem kifejezetten azt sem, hogy Sopron milyen gyönyörű és vendéglátó város.

Aki pedig az arab hallgatókat összefogja, tájékoztatja, segíti, tananyaggal ellátja, a tanárokat szervezi, maga is élt négy évet Egyiptomban, beszél arabul és örömmel szolgálja ezt a szép nemzetközi összefogást is példázó együttműködést:

dr Fáyné dr habil. CSc Péter Emese
Közgazdaságtudományi Kar

Menyhay Imre:

HOMO OECONOMICUS ÉS A BEFEJEZETLEN TEREMTÉS

Az analitikus gazdaság-pszichológia alapvetése és alkalmazása

(Akadémiai Kiadó, Budapest, 2004)

A demokratikus, társadalmi kohézióra épülő rendszerek létrejöttének, fennmaradásának és fejlődésének lét(elő)feltétele az egyének és az őket irányítani kívánó intézmények közötti bizalomból, társadalmi szolidaritásból, együttműködésből táplálkozó szocializációs folyamatok kialakulása. Az így megfogalmazott cél megvalósíthatósága pszichológiai, politikai, a kulturális, etikai és a gazdasági aspektusokon alapszik. Az, hogy végül mi válik meghatározójává e határokat nem ismerő szocializációs folyamatnak, nagymértékben függ a nemzeti kultúra függetlenségétől. Ez érdeke mind az egyénnek, mind a társadalomnak.

Az ideális megoldás az lenne, ha a különféle, főleg az egymással teljesen ellentétes értékrendű kultúrák és civilizációk egymást megismerve, kölcsönhatásokat létrehozva, konszenzusokat kezdeményezve, közelebb kerülhetnének egymáshoz, s hogy megvalósulhasson a különféle álláspontok homeosztázisa, ami hosszú távon planetáris érdek lenne. Sajnálatos módon nem ez tapasztalható napjainkban, sokkal inkább a különböző méretű és indíttatású konfrontációk kialakulása jellemző. A fejlett és fejlődő civilizációkat nem homogén gondolkodású és kultúrájú emberek alkotják, mint ahogy nem homogén erők próbálják sorsukat alakítani sem.

A XX. század második felében jelentős változás következett be a globalizáció ütemében, mindez egyre inkább megkérdőjelezte a helyi demokráciák hatékonyságát és leszűkítette életterét. A liberális demokráciákban ennek a tehetetlenségnek a felismerését különböző faktorokkal kapcsolták össze, amelyek kifejezték a társadalmi nyugtalanságot, a hanyatló hatékonyságú kormányzást, a polgári társadalom növekvő szétdarabolódását és az egyre elhatalmasodó társadalmi egyenlőtlenséget.

A gazdasági globalizáció újraélesztette a feszültséget a demokrácia, a globális piacok és a transznacionális vállalati hálók működése között. Egy olyan világban, amelyben még a legerősebb kormányok is gyengének tűnnek a globális piacok sodrásával vagy a nemzetközi vállalatok tevékenységével szemben, az autonómia hatékonysága kétségkívül veszélybe került. Globálissá vált tehát a nemzeti demokráciák gyengülése.

Az eszme, mely szerint minden állampolgár részt vesz a társadalmi folyamatok irányításában sekélyessé vált, hiszen ehhez szükség van olyan politikai közösségekre, amelyek irányítják a közösség sorsát, illetve olyan állampolgárokra, akik azonosulni tudnak ezekkel a közösségekkel, valamint felelősséggel tudnak dönteni és cselekedni.

Ebben a környezetben vizsgálja Menyhay Imre professzor a személyiség struktúrájának kialakulását, dinamizmusát, s eközben számos érdekes paradoxonra hívja fel figyelmünket. A társadalmi együttélés egyre zaklatottabb és teljesíthetetlenebb feltételrendszerének, csak erős belsőindíttatású erkölcsiséggel, embert próbáló összetett személyiséggel, a család és a közösségek összetartó erejével felelhetünk meg. A felszín mögött mélyenszántó, pszichológiai folyamatok húzódnak meg. Olyanok, mint, a szolidaritás, az altruizmus, az agresszió- és önközéppontúság gátlása, az impulzusok késleltetése. Kialakulásuk összetett szocializációs feltételeket igényel, akár már a születés előtt is érzékelhetően.

A háttérben persze ott húzódik, hogy az állampolgárok kollektív cselekvési készsége jobbára fejletlen. A civil társadalom tehát ritkán és erőtlenül jelenik meg nyomásgyakorló és a hatalmi elitet korlátozó szerepkörben. Ilyen körülmények között a hatalom könnyűszerrel azt a működésmódot választhatja, hogy az állampolgári öntevékenységet és participációt sokadrangú kérdésként kezelje.

A globalizálódó világ társadalmában egyre inkább hiányoznak a szocializációs feltételek, amelyek között kialakulhatnának a személyiség alkalmazkodási, beilleszkedési képességei, így az együttműködés elengedhetetlen alapkövei. E paradoxon létezése áthatja az elméleti tudományok és a hétköznapi gyakorlat egészét. A fogyasztásra ösztönzött gazdaság működéséből adódó szocializációs feltételek "Való világ?" és az impulzusok gerjesztette reakciók megjelenési formája, a pszichológiai következtetések sorát hozza magával. A szocializációs zavarok, pszichológiai anarchiát okoznak. Az egészséges én számos sebből vérzik. Az egészség, a mentális viselkedés, a társas kapcsolatok egyre súlyosbodó zavarok megjelenését mutatja. A jó és a helytelen definiálása és kettéválasztása, az erkölcsről történő filozofálás Menyhay professzor könyvében már nemcsak elméleti probléma fejtegetését jelenti. A művében a helyes szocializáció, a lélekben és testben egyaránt egészséges életmód megteremtése gyakorlattá válik. A könyv szerzője segítséget nyújt az átfogó és a nagy precizitással elkészített részletekig elmélyülő munkájában mindehhez.

A Homo oeconomicus avagy a befejezetlen teremtés vezérfonala megegyezik a freudi pszichoanalízis iránymutatásaival, de egyaránt felfedezhető benne az a pszichoterápiás törekvés, hogy az ember megszabaduljon kötöttségeitől és az egyhangú jó-rossz probléma felvetés egyoldalúságától. Menyhay Imre professzor könyvében a teljesség megéléséhez szeretné az olvasót elvezetni. Minderre akkor nyílik lehetőség, ha a társadalom szintjén a mély emberségű megértés, a másik véleményének elfogadása beépül ismét a személyiségünkbe. Nem szabad természetesen szem elől tévesztenünk az együttéléshez szükséges szabályok fontosságát sem. A szerző könyvének végén a szociális piacgazdaság jövőképét tárja mindezért az olvasó elé.

Nem tudhatjuk, hogy a homogenizált társadalom, vagy a sokszínű nemzetállam lesz e a jövő. Nem tudjuk, hogy miként kell kezelni a kavargó sokaságot. A ki kit győz le logikája érvényesül, vagy meg kell tanulnunk egymás mellett élni? Ez egyben könyörtelen értelmiségi versen-gés is. Ki vezényli tehát e folyamatokat? A hatalom behívja az értelmiséget a hatalmi versengésbe és az értelmiség saját versengésébe hívja a hatalmat. A szociális piacgazdaság miként reagál erre?

A szerző az emberi természet potenciálját pszichoanalizálja építő és romboló gazdasági környezetben és határozottan

rámutat az elembertelenedett gazdasági folyamatok megváltoztatásának szükségszerűségére. Következtetéseit a pszichoanalízis és saját szekunder kutatásainak legújabb eredményei bizonyítják.

Összetett és logikus összefüggésrendszert ábrázol szisztematikusan. Bemutatja a pszichológiai faktorok, az irracionális elemek hatásmechanizmusát a látszólag racionálisnak látszó gazdasági folyamatok tükrében. A Homo oeconomicus legfontosabb mondanivalója a gazdasági hajtóerők korlátlan kihasználásának korlátozásában nyilvánul meg.

A szerző a könyvet ajánlja az egyetemi hallgatóknak és mindvégig következetes szemléletformálásukkal alakítja gondolataikat. Új látásmódot tár a doktori iskola hallgatói és a tudományos elemzők elé, akik számára izgalmas forrás lesz Menyhay professzor munkája.

Az első rész tudományelméleti elemzése feltárja célkitűzését, az emberi méltóság és a gazdaság abszurd viszonyának bemutatásával.

A második részben a gazdasági élet fejlődésének és lanyhulásának feltárását a szerző a pszichoanalízis általa továbbdolgozott és általánosított modelljének felhasználásával mutatja be. Az egyoldalúságukban leképeződő viszonyok feltárását kezdi meg a homo oeconomicus csökkent racionalitású szemüvegén keresztül. Ezt követően a harmadik részében az aeb+ komplexus, a birtoklás és a lét feltételeinek összehasonlítása szolgál a humanizáció szükséges és lehetséges alternatíváinak elemzésére.

A könyv további részében a részletes és precíz alapozó munka befejeztével a téglákból ház épül, az egyéntől eljut a gazdaságig, a természettől a kultúráig, a hajtóerőktől a normákig. Építkező elmélete feltárja az utat a verseny differenciáló hatásától a szolidaritás integráló hatásáig. A ház felépültével olvashatunk az emberi méltóság és a gazdasági érdek komplex viszonyáról. Az olvasó megismerheti a szerző összetett gondolkodásmódját, melyben szintetizálja a korábbi fejezetek elméleti feltáró munkáját.

A pszichoanalitikus olvasó felfedezheti a könyv sorai között a szocializációtól oly távol álló, embertől idegen, gazdasági irracionalitások megjelenését a lélekben, mely meghasonlásokkal, kiútkereséssel tarkítva próbálja önmagát keresni. Nem az okot szüntetjük meg, hanem analizálunk és gyógyítunk. A felbolydult lélek gyógyítása egyrészt nehéz folyamat, másrészt külső megjelenésében a zavar multiplikatív káoszt okoz, melyre már csak konfliktuskezeléssel az emberi jelenség paradox természetével válaszolhatunk.

Ajánlom e könyvet annak, aki igényes, részletekig elmélyülő, elméleti munkát szeretne olvasni, annak, aki érdeklődik a gazdaságpszichológia gyakorlati elemzései iránt és annak, aki szeretné a körülöttünk zajló eseményeket egy olyan ember szemén keresztül látni, aki megélte a teljességet.

A könyv, melyet az olvasó a kezében tart, Menyhay professzor integráló munkájának izgalmait sugározza és azt a nyugalmat is, amelyet a Tanító nagy életbölcsességgel formált.

Fábián Attila

JÁTSSZUNK JÖVŐT - NYUGATI KAPUNKNÁL!

A földrajztudomány egyik fontos alaptétele, hogy a térbeli rendszerek építőkövekből, vagyis a mozgás - hálózat - csomópontok - regionális egységek - hierarchiák együtteséből jönnek létre. A térbeli mozgások legtöbbször kötött pályákhoz - pl. út- és vasútvonalak - kapcsolódnak, s a kötött nyomvonalak előbb-utóbb sajátos hálózatot alkotnak, találkozásaiknál csomópontokká válnak. Minél bonyolultabb egy térbeli rendszer és minél összetettebb kapcsolatok jellemzik azt, a gócpontok annál hamarább szerveződnek jellegzetes alá- és fölérendeltségi hierarchiába, legtöbbször a teljes régió javára.

A 20. század itt, a nyugati régióban nem járt együtt normális térszerveződéssel. Az első világháború után a Kisalföld és a Nyugat-magyarországi peremvidék három részre szakadt, s a három országban máig nem jött létre a korábbi térbeli hierarchiát megfelelően felváltó településrendszer, hatékony régió. A második világháború után mindenoldalon tapasztalhatták a leginkább érdekelt helyi lakosok a határvonalak - Magyarország és Szlovákia esetében a határövezetnek -, mint a világ egyik leghiábavalóbb építménye ezernyi hátrányát.

A rendszerváltozást követően a határok és különösen a magyar - osztrák határövezet viharos gyorsasággal átértékelődött. Ami a korábbi "holt tér" idején gazdasági hátrányt, forgalmi árnyékot jelentett, ez mára éppen a térség előnyére fordult. Az osztrák piac közelsége nem csak munkaalkalmakat hozott ezrek számára, hanem kölcsönösen előnyös bevásárló-turizmust, az idegenforgalom és minden egyéb szolgáltatás igénybevételének a lehetőségét is.

Ahhoz kétség nem férhet, hogy a Nyugat-magyarországi régió városai között megyehatárokon túlnyúló, az állami élet, a regionális politika, a nemzetgazdaság és a piaci szerveződés felsőfokú regionális intézményei megtelepedésében Győré az elsőség. Ugyanakkor a makrorégió város-hierarchiájában Sopron előnyössé vált helyzetében sokoldalúan erősítheti Győr pozícióját. A sok száz éven át megyeszékhely Sopron a hazai városok hierarchiájában is veszített erejéből. A hetvenes években az OTK besorolása szerint részleges felsőfokú központ, de most hazánk első számú nyugati kapujaként javíthatja pozícióját, sőt bizonyos tekintetben élre juthat. Főleg abban, hogy az osztrák, sőt az európai úniós vállalkozások, innovációk befogadója, legfőbb számú közvetítője lehet. Ennek -szemben más falusi térséggel- a nagyszerű lehetőségnek a megragadását erősíti a Nyugat-Magyarországi Egyetem szellemi potenciálja s az a körülmény, hogy az Egyetemen belül a néhány éves Közgazdasági Karon a szakirányú képzés jelentős része első évtől idegen nyelven folyik.

A város új keletű és nagyon dinamikus innovációs térszerkezeti eleme - mint már eddig is - minden bizonnyal jótékonyan hat majd Sopron vonzáskörzetére is, azaz a korábbi hátrányos helyzetű térség falvaiban nem csökken erősen a népesség, javulhat a mikrorégió urbanizáltsági foka, a különböző adottságú falvak vonzereje.

A nyugati határszél fókuszában Sopron minden irányban kitüntetett térszerkezeti perspektívát nyer, ami felélesztheti a Trianonnal széttört szerves területi kapcsolatokat, elsősorban Burgenlanddal, ami Ausztria térszerkezetében egyébként is gyenge láncszem. Tehát a határmenti együttműködés eredménye lehet - a nem is távoli jövőben - a politikai határokon átívelő régióban, a funkciók újrarendeződése, melyben Sopron visszanyerheti vezető, azaz régióközpont szerepét.

Rétvári László
egyetemi tanár

SZÁZ ÉVE SZÜLETETT VERŐ JÓZSEF

Verő József akadémikus

Verő József a magyar tudományos élet egyik legelismertebb professzora 1904. január 26-án született Sopronban. A bencés gimnáziumot kitűnően végezte, majd 1926-ban a főiskolán kiváló minősítésű vaskohómérnöki oklevelet szerzett. Állami ösztöndíjjal egy évig a charlottenburgi Technische Hochschule vendéghallgatója, ahol életre szólóan eljegyezte magát a metallográfiával és a fémek anyagvizsgálatával.

Oktatói pályafutását Sopronban 1927-ben kezdte. Az egyetemi rangra emelkedett főiskola 1933-ban megkapta a doktorrá avatás jogát, Verő József elsőként nyerte el a kohómérnöki tudományok doktora címet. 1943-ban kinevezett egyetemi tanárként megszervezte az újonnan alakult Fémtechnológiai Tanszéket. Az egyetem dékáni tisztét is betöltötte 1948-1951 között.

Oktatói tevékenysége természetes kiegészítésének tekintette a tudományos kutatást és az eredmények gyakorlati alkalmazását. Vezetője annak a fejlődési folyamatnak, melynek következtében az eredetileg leíró jellegű metallográfia egzakt, pontosan meghatározott, mérhető adatokra alapozott tudomány lett. Ezzel elősegítette - különösen a vas és alumíniumiparban - a különböző technológiák fejlődését. Eredményeit külföldi elismerések is igazolták, alátámasztották.

Nyolc könyvet irt és 117 cikke jelent meg hazai és külföldi folyóiratokban. A konferenciákon mindig újat mondó és a szakmai köröket legjobban érdeklő témákról tartott előadásokat. Tiszta, világos érvekkel kötötte le olvasói, hallgatói figyelmét, fokozottan ügyelve a magyar nyelv hibátlan használatára.

Kimagasló tudományos eredményeiért az MTA 1948-ban leve-lező, 1949-ben rendes tagjává választotta. 1953- 1957. között az Akadémia Műszaki Tudományok Osztályának elnöke. Az akkor nyolcezer főt számláló Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület alelnöke 1952-tól húsz éven át.

1930-ban kötött házasságot Artner Erzsébettel és az Ősz utca 6. számú házba költöztek. Itt született három fiúgyermekük: József /1933 László /1940/ és Balázs /1944/.

Amikor a bányász-kohász képzés Miskolcra került, fájó szívvel szakadt el szülővárosától. Hetente utazott Sopronból Budapestre illetve Miskolcra, de 1952-ben kénytelen volt áttelepedni a fővárosba, ahol kinevezték a Vasipari Kutató Intézet igazgatójának. Egyetemi tanszékét Miskolcon 1968-ig vezette, a kutatóintézet munkáját 1974-ig, nyugdíjba vonulásáig irányította.

Az Alma Maternek Sopronban és Miskolcon is tisztelettel övezett professzora volt. Született pedagógusként megszerettette a kohómérnök hallgatókkal szakmájukat. A fiatalok tőle tanulták meg az önálló gondolkodást és ösztönösen megérezték jóindulatot sugárzó emberi magatartását.

Tudományos és oktatói tevékenységét Kossuth-díjjal ismerték el 1949. és 1958. években. A Munka Érdemrend arany fokozatát háromszor kapta meg. A 80. születésnapján a Parlamentben a Magyar Népköztársaság Zászló- rendjét vehette át, életútját a televízió közel egy órás műsorban mutatta be.

Élete utolsó éveiben egyre gyakrabban kívánkozott Sopronba, megragadott minden alkalmat, hogy részt vegyen a városban tartott konferenciákon, érettségi és egyetemi találkozókon. Utoljára 1984-ben járt Sopronban, unokája esküvőjén. Akkor már búcsúzott szeretett szülővárosától.

Verő József professzor 1985. május 21-én hunyt el. Búcsúztatásán -a Farkasréti temetőben - a katolikus egyházi szertartás hivatalos állami méltatással folytatódott.

Hamvait - közös végakaratuk szerint - 1985. július 5-én a Szent Mihály temetőben helyezték örök nyugalomra gyermekei, unokái, volt tanítványai, munkatársai, a soproni bányászok-kohászok-erdészek nagy családjának és a város számos polgárának részvételével.

Verő József az a személyiség, aki a soproni származású tudósok és az Egyetem tanárai közül a legnagyobb elismerést tudhatta magáénak. A Város és az Egye-tem méltó emléket kívánt állítani tudós professzorának.

Családtagjai és tisztelői megemlékeztek sírjánál. A soproni egyetemi tevékenységét kor-

SARKADY SÁNDOR

VERŐ JÓZSEF SZÜLETÉSÉNEK 100. ÉVFORDULÓJÁN

I. A SÍRNÁL

Isten tudós kohásza voltál,
A jobb jövő kovásza voltál;
Sírodnál Sopron áll ma itt,
Híven vigyázva álmaid.

II. AZ ŐSZ UTCAI EMLÉKTÁBLÁNÁL

Szárnyaló, szabad elme voltál:
A szellem csak szabadon szolgál.
Ki ahogyan vet, úgy arat -
Ha másokért élt, fennmarad!

fotó: Lobenwein Tamás

társként e sorok írója idézte fel. A Nyugat-Magyarországi Egyetem koszorúját Prof. dr. Faragó Sándor rektor és Prof. dr. Winkler András rektorhelyettes helyezték el. Az MTA képviseletében dr. Ádám Antal akadémikus rótta le kegyeletét. Az OMBKE nevében Horváth József bányamérnök és Szemán Attila muzeológus koszorúzott.

Január 26-án délután egykori otthona, az Ősz utca 6. számú ház falán emléktábláját felavatta Prof. dr. Faragó Sándor rektor és a Város nevében átvette Walter Dezső polgármester. Mindketten meleg szavakkal méltatták a tudásáról, humanitásáról, Sopronhoz való hűségéről és a magyar nyelv iránti tiszteletéről is elismert akadémikus egyetemi tanárt.

Mindkét megemlékezésen befejezésként a Kohász Himnuszt énekelték el a nyugdíjas bányászok, kohászok, az oktató egyetemi tanárok és hallgatók. Emlékeztetve - amint a tábla is hirdeti:

"Mindnyájan voltunk egyszer az Akadémián ...".

Molnár László
aranydiplomás bányamérnök
ny. múzeumigazgató

DR. LAPPINTS ÁRPÁD

FŐISKOLAI TANÁR

(1935-2003)

Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Kar

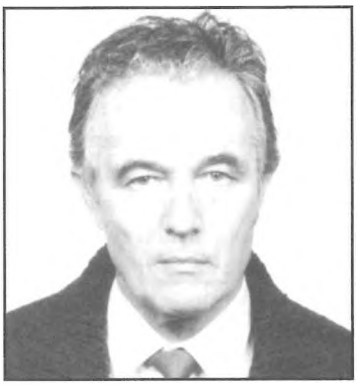

Dr. Lappints Árpád

Megdöbbentünk - hisz ma is hihetetlen, - hogy a tanítók tanítója, Lappints Árpád főiskolai tanár egy igazi pedagógus távozott sorainkból. Ereje teljében.

Önmagával és másokkal szemben egyaránt rendkívül igényes, nagy tudású szerény oktató volt.

Tanítói, agrármérnöki, majd biológia szakos középiskolai tanári, pedagógia szakos előadói végzettséget szerzett, pedagógiából doktorált. Tizennyolc éven át középiskolai tanárként, igazgatóhelyetteseként dolgozott, 1977-től a győri tanítóképző adjunktusa, docense, majd főiskolai tanára volt.

Oktató és kutató tevékenységét a neveléstudomány, s azon belül is a didaktika területén fejtette ki. 1996-ig didaktikát tanított, majd a szociálpedagógia szak elindításában, tartalmi fejlesztésében tett szert országos hírnévre. Pályafutása alatt középiskolai, főiskolai tankönyvek, szöveggyűjtemények, tananyagok jelentek meg munkájának eredményeként.

Az 1997-ben megjelent Pedagógiai Lexikon egyik legmegbízhatóbb munkatársa volt. Mind a 66 szócikke alapos szakmai tudásáról, igényességéről, fogalmi tisztánlátásáról tanúskodik.

Hallgatóit tisztelte, becsülte, segítette. A világos, egyértelmű gondolkodást és kifejezésmódot mind maga, mind hallgatói számára alapkövetelményként támasztotta. Hallgatóit rendszeresen irányította az alkotó, a kutatómunka felé, pártfogoltjai az Országos Diákköri Konferenciákon rendszeresen felhívták magukra a figyelmet.

Szakmai közéleti tisztségeiben, a VEAB Neveléstudományi Szakbizottságában, az MTA Pedagógiai Bizottsága Didaktikai Albizottságában, a Tanárképzők Szövetségében, a Magyar Pedagógiai Társaságban országos ismertségre tett szert, szeretetet, tiszteletet, megbecsülést keltett maga iránt.

Szakmai és emberi kvalitásaiban mértékadó egyéniség volt. Hiánya fájó, egyénisége pótolhatatlan. Emlékét őrizzük.

Dr. Cseh Sándor

TANVADÁSZAT A LAJTA-HANSÁG RT. TERÜLETÉN

2003. DECEMBER 20.

A Lajta-Hanság Rt. az elmúlt év végén ismét meghívta a Nyugat-Magyarországi Egyetem mosonmagyaróvári és soproni karait egy óévbúcsúztató tanvadászatra. A régi múltra visszatekintő hagyományos rendezvényen a "Vadgazdálkodás és vadegészségtan" című fakultatív tárgy hallgatói hajtóként vehettek részt. A Lajta-Hanság Rt. biztosítja ezen fakultatív tárgy gyakorlati oktatásához szükséges tanterületeket. Az év folyamán már több hajtáson aktívan segédkeztek hallgatóink, melyeken szakmai ismereteik jelentősen bővülhettek.

Reggel egy tájékoztató hangzott el, melyben Preiner József vezérigazgató úr néhány szóval összefoglalta a 2003-as év eseményeit. Az elért sikerek mellett az elmúlt évben sajnos több tragédia is történt. Elhunyt Nagy Jenő vezérigazgató úr és Kőhalmy Tamás professzor úr. Faragó Sándor rektor úr javasolta, hogy a vadászatot az elhunytakra emlékezve tartsuk meg. Buszokra szállva elindultunk Albertkázmérpuszta határába egy nyúlhajtásra. Az idő kedvező volt, bár egy kicsit köd borította a tájat. A hajtók és vadászok felállása után kürtszó harsant fel, mellyel kezdetét vette a vadászat. A szántásokkal, erdősávokkal tagolt terület ígéretes nyúlállományt sejtetett. Az utóbbi évek aszályos időszakai azonban nem múltak el nyomtalanul, a nyúlállomány itt is jelentősen lecsökkent. Az idő gyorsan haladt és szinte észrevétlenül már II óra körül jártunk, amikor ismét megszólalt a kürt, jelezve a nyúlvadászat végét.

Egy gyors tízórai után fácánvadászattal folytatódott a nap. Itt három hajtást végeztünk. A szépen fejlett nevelt madarak jó röpképességűek voltak. A sűrű szinte áthatolhatatlan bokrok, cserjék mélyén megbújó madarak felhajtását magyar vizslák segítették. Nagyon jó hangulatú vadászat folyt, de a kürtszó ismét véget vetett a fácánvadászatnak. Az egész napos vadászat sikeres lebonyolításában nagy segítséget nyújtottak a hivatásos vadászok, akik az elejtett "apróvadakból" látványos terítéket képeztek. A teríték körül összegyűlt vadászok és hajtók kürtszóval zárták le ezt az eredményes vadászatot.

A délutáni órákban érkeztünk vissza a Lajta-Hanság Rt. központjába, ahol vendéglátóink egy vadászvacsorára hívták meg Egyetemünk vezetőségét, valamint a tanszékvezetőket. A köszöntők után Preiner úr évértékelő beszédet mondott. Ismertette a részvénytársaság terveit, céljait az Európai Uniós csatlakozásunk tükrében. Biztosította az Egyetemet, hogy tovább-ra is jó kapcsolatot kívánnak fenntartani és számíthatunk segítségükre a gyakorlatok lebonyolításában. Ördög Vince dékán úr köszönetet mondott a Lajta-Hanság Rt.-nek az oktatáshoz kapcsolódó szakmai gyakorlatok eredményes lebonyolításában nyújtott támogatásáért.

A vacsora elfogyasztása után egy kötetlen beszélgetéssel zárult a nap, ahol a közelgő ünnepek hangulatában mindenki elmondhatta jókívánságait a 2004. évre.

Vadas Zoltán
egyetemi adjunktus
a Hallgatói Vadásztársaság elnöke

Ez elment vadászni, ez meglőtte, ez hazavitte, ez megsütötte, ez az iciri-piciri meg az elkészült képeket mind összekeverte...

A Vivat Academia decemberi számában beszámoltunk az Erdőmérnöki Kar hagyományos évzáró vadászatáról, s az azt követő vacsoráról. Az eseményt képekkel is illusztráltuk, de a sajtó ördögének köszönhetően -enyhén szólva- mellélőttünk. A terítékre került nyulak mellett tisztelgő "vadászok", s feltehetően egy fácánra irányuló puska látképe ugyanis nem a fenti vadászaton készült, hanem a Mezőgazdasági- és Élelmiszertudományi Karunk egyetemi vadászatán. Így aztán a krónikás hiába bizonygatta, hogy 14 vaddisznót ejtettek el az erdészek a röjtöki területen.

Tudjuk, dolgozni csak pontosan érdemes, erre is törekszünk, de hát a ló is megbotlik, pedig 4 lába van...

A jövőben a vadászokról veszünk példát, hisz fegyelem és jó célzás nélkül nem lehet teríteni. Ezért a Lajta-Hanság Rt területén rendezett vadászatról időközben megérkezett beszámolót közreadjuk. A nyulakra talán még emlékeznek a kedves olvasók , a fácánokat pedig most láthatják.

Szívesen megmutatnánk az elejtett vaddisznókat is, de azok nem voltak elég fotogének... Majd jövőre ...

Üdv a vadászoknak!

Tóth Mariann

KARRIER KEKSZ 1.

Egy kis rágcsálásra invitálom a Tisztelt Olvasót, melynek során akár egy csésze tea vagy kávé mellett megízleljük a pályaválasztás, álláskeresés, önmenedzselés, karriermenedzsment és munkaerőpiac sós, édes, mogyorós, csokoládés, krémes és sokszor citromos világát.

Soraimat gondolatébresztőnek szánom. Célom egyfajta tudatosság felébresztése, írásos karrier tanácsadás, mely talán némi segítséget nyújt az állás- és munkahely keresgélés előkészítésében. Persze kinek jut eszébe az egyetemi évek alatt a munkavállaláson törni a fejét, amikor örül, hogy felvették, átment a szigorlaton és megvan a gyakjegye? Aztán a sikeres vizsgákat meg is kell ünnepelni, barátnőre/barátra szert tenni; így a bokros teendők mellett a karriertervezés többnyire kimerül ködös jövőképek tervezgetésében és a nyelvvizsgák megszerzésében.
De sajnos ez ma már nem elég. A rendszerváltás előtti nyugdíjas állások ideje lejárt, kereslet és kínálat alapján működő munkaerőpiaci szelekción kell átesnie minden friss diplomásnak. Néhány évvel ezelőtt az átalakuló gazdaságnak szüksége volt az új ismeretekkel felvértezett fiatal munkaerőre, de néhány év alatt ezek az álláshelyek megteltek.

Az azóta tartó gazdasági megtorpanás következtében kevés az új munkahely, ugyanakkor a megnövekedett felvételi keretszámok növelésével négyszer annyi diplomás vár elhelyezkedésre. A regisztrált diplomás munkanélküliek száma 2002. júliusában elérte a 15.000 főt, ez hivatalosan 6, a becslések szerint 16-18%.

Természetesen ezek az adatok nem az elrettentés kedvéért szerepelnek itt, de tény, hogy a jól fizető állást garantáló tuti diplomák mára történelemmé, mendemondává és a szomszéd néni sosemlátott rokonainak privilégiumává váltak. Hogy mit tehet az a főiskolás és egyetemista, aki néhány év múlva mégis a munkaerőpiac részesévé kíván válni?
A következő számunkból kiderül!

Kérdéseiteket és kommentárjaitokat a karier@nyme.hu-n várom.

Bősze Viktória

JOGORVOSSÁG

"CONSULTUS ESTO" !
- mondták a latin bölcsek,
mely mondás szűkebb értelemben azt jelenti: "Kérj tanácsot tőlem !", művészi fordításban:
"Légy jártas a jogban !"

A mai jogszabályoktól szövevényes világban szívesen segítek tanácsaimmal az Egyetem dolgozóinak és hallgatóinak egyránt a Rektori Hivatalban munkanapokon 9-13 óra között.

Egy új jogintézményre hívom fel az Olvasó figyelmét:

2003. November 1. napjától létrejött az Egyetemi Felülbírálati Testület.
A Felülbírálati Testület a hallgatói jogokat és kötelezettségeket érintő intézményi döntések, intézkedések vagy mulasztások jogorvoslatával foglalkozik, akként, hogy a testület elnöke által létrehozott bizottságok vizsgálják ki a kérelmekben leírtakat.

Tehát az eljárás kérelemre indul!

Várhatóan a későbbiek folyamán hallgatókat érintő újólag megjelenő jogszabályokról is tájékozódhatnak a Vivat Academiában.

dr. Fónayné dr. Tihanyvári Éva
a NyME jogtanácsosa

WEU
Challanges for Management and Marketing in Regional Agricultural and Rural Development

Austria - Hungary - Slovakia

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar Üzemgazdasági Intézete, Agrárökonómiai és Társadalomtudományi Intézete, valamint EU Oktatási Központja ausztriai szakmai tanulmányúttal egybekötött nemzetközi konferenciát szervez,

MENEDZSMENT ÉS MARKETING KIHÍVÁSOK A REGIONÁLIS AGRÁRGAZDASÁGI- ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSBEN
címmel.
A konferencia helyszíne és időpontja:
Mosonmagyaróvár, 2004. május 06-07.
További információ: www.mtk.nyme.hu/weu

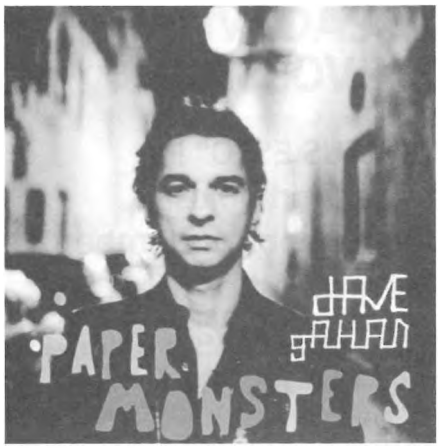

DAVE GAHAN:

Paper Monsters

(2003)

Az albumot nézegetve megállapítható, ahogy az már a sztároknál lenni szokott, Dave Gahan sem küszködik erdős önértékelési zavarokkal. Dave ülve, zenélés közben, lépcsőnek támaszkodva, poszterszerűen, cigarettázva, fehéren-feketén. Dave, az igazi profi, sugallják a képek és a lemez meghallgatása után rá kell jönnünk, hogy igaza van.

Dave Gahan első szólóalbuma számomra az Exciter hangulatát idézi. Hangzásából hiányzik ugyan a Martin Gore-i intelligencia, de az énekhang esszenciálisan képviseli a depech-i és az egyéni, kissé kommerszebb gahan-i hangzást.

De Gahan nem árul zsákbamacskát. Hallhatunk zúzósba hajló rock'n rollt (Dirty sticky floor), könnyed szerelmi vallomást (I need you), magányos suttogást (A little peace), önbizalomnövelő rockot (Bottle living), rockballadát (Goodbye).

A Paper Monsters nem fogja újraírni a könnyűzene történetét, de baráti társasjátékozás, szerelmi légyott vagy magányos egypontrameredés egyaránt méltó partnere.

Nekem a címe is tetszik. Remélem a szörny még visszatér.

bv

Bowling for Columbine

Kóla, puska, sültkrumpli

A Nemzetközi Dokumentumfilmszövetség Michael Moore Bowling for Columbine című alkotását választotta minden idők legjobb dokumentumfilmjének és így az amerikai fegyverkultúrával foglalkozó, provokatív mű még nagyobb eséllyel indul az Oscar-díjért.

A *Bowling for Columbine (magyar cím: Kóla, Puska, Sültkrumpli)* azt az 1999-ben történt tragédiát állítja középpontjába, amikor egy coloradói középiskolában, a Columbine High Schoolban két tinédzser 12 tanulót és egy tanárt mészárolt le. Az eset kapcsán Moore a fegyverhasználat kérdéséről faggatja az amerikaiakat, köztük Charlton Heston színészt, a legbefolyásosabb amerikai fegyverlobbi, az Amerikai Fegyverszövetség elnökét.

A több mint 12,9 millió dollár bevételű film egyik talán legérdekesebb része, amikor a sok amerikai által felbujtással vádolt Marilyn Manson, megfejti azt a kérdést, hogy miért kell ez a rengeteg félelem a mindennapi életünkbe. Szerinte a mindenkori hatalom arra ösztönöz a rettegésen keresztül bennünket, hogy minél többet olyan terméket vásároljunk, melyekre amúgy soha nem lenne szükségünk. Például szeptember 11-e után az amerikaiak majd kétszer annyi fegyvert vásároltak otthonaikba, pedig tudták, hogy azzal magukat megvédeni nem tudják.

Talán egymástól félnek...?

Horváth Balázs

Monet és barátai a Szépművészetiben

93 év után ad ismét otthont páratlan impresszionista kiállításnak a budapesti Szépművészeti Múzeum. A képzőművészet óriásainak tárlata a magyar Francia Intézet és a dijoni Museé des Beaux-Arts szervezésében, a világ 33 gyűjteményének közreműködésével valósult meg.

Ahogy az épület homlokzatán függő, téli szürkeséget megtörő narancssszínű felirat is sugallja, a kiállítás Cloude Monet alakja köré épül.

Az ő képeit társainak, barátainak, kortársainak, vagyis Renoir, Delacroix, Millet, Jongkind, Pisarro, Courbet, Boudin, Manet, Daubigny, Whistler, Signac, Caillebotte, Sisley, Van Gogh, Breck, Metcalf valamint Berthe Morisot munkáinak jelenléte teszi teljessé.

A művek tematikus sorrendben várják a látogatókat: Arcképek, Normandia, London, Hollandia, Velence, a Szajna, Az 1889-es Monet-Rodin kiállítás, Közös témák, Sorozatok, valamint Kertek és Parkok címmel illették a rendezők a képcsoportokat.

Monet klasszikusai közül láthatjuk a Halászhajót, a Virágzó szilvafákat, a Saint-Lazare pályaudvart, a Parlament, Viharos ég, a Tavirózsák című képeket. A Tavirózsák kapcsán a katalógus szerkesztői ragadták ki a következő monet-i részletet: "Rögeszmés rabja lettem ennek a vízzel és tükröződésekkel teli tájnak. Bár meghaladja erőmet, az öregember erejét, mégis szeretnék eljutni oda, hogy azt ábrázoljam, amit érzek. Pusztítok és újrakezdek ...és remélem, hogy ennyi erőfeszítésnek lesz valami eredménye."

Az eredmények végre itthon is megtekinthetők. Aki teheti, ne hagyja ki.

Monet és barátai 2004. március 15-ig várják az érdeklődőket.

Diák és pedagógus jegy: 800 Ft.

A tárlat 10.00 - 17.30-ig tart nyitva.

bv

MI A HÖK?

Számomra igen nagy fájdalom, hogy sok hallgató nem tudja mi az a HÖK, mivel foglalkozik.

A Hallgatói Önkormányzat melynek működését és szükségességét az 1993. évi Felsőoktatási Törvény határozza meg, a hallgatók érdekeit képviseli egyetemi, főiskolai tanácsüléseken, bizottságokban. Fontos feladata a hallgatói juttatások ügyeinek intézése, sport és szórakozási lehetőségek biztosítása. A Felsőoktatási Törvény rendelkezik arról, hogy minden felsőoktatási intézményben lennie kell Hallgatói Önkormányzattal, melyet hallgatók alkotnak. HÖK tag minden beiratkozott hallgató függetlenül attól, hogy tanulmányait milyen oktatási formában végzi. A HÖK tanácsának tagjait adott időszakokra választás alapján delegálják. Biztosítani kell a hallgatók részvételét az egyetemi és kari tanácsokban. A HÖK szervez sport-rendezvényeket, kulturális eseményeket.

Azt hiszem ez így igen rövid és tömör. Az elkövetkezendő cikkekben szeretném bemutatni a HÖK felépítését, tevékenységi köreit, rendszerét, remélem ez az iromány is kicsit közelebb hoz benneteket a HÖK-höz.

Fájó pont számomra, számunkra, hogy sok hallgató nem is veszi a fáradságot, hogy megismerje tevékenységünket. Nem ismeri, nem tudja a rendszerét. A Nyugat Magyarországi Egyetem 2000-ben alakult meg. Jelenleg 4 városban, 7 karral működik az intézmény. A HÖK minden karon megtalálható, valamint egy a kari HÖK-öket összefogó EHÖK van jelen.

Nekem a földrajzi elhelyezkedése miatt a legtávolabbi, a Geoinformatikai Kar, mely Székesfehérváron működik, a HÖK elnöke pedig Pájer Tímea, egy igen lendületes fiatal hölgy. Itt képzett szakok a földmérő, térinformatikai, földrendezői, földnyilvántartói, valamint az ingatlannyilvántartási szervező szak.

Sopronhoz közeledve a sorban Mosonmagyaróvár a következő, itt található a Mezőgazdasági és Élelmiszertudományi Kar, az ottani HÖK élén Kemes Szabolcs kollégámmal. Itt agrármérnököket, gazdasági agrármérnököket és élelmiszer- minőségbiztosítási agrármérnököket képeznek öt éves rendszerben.

Egy kicsit ugorva már Győrben is találjuk magunkat, az Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Karon. HÖK elnöke Kenessei Tamás - magunk között csak Totónak becézzük - elmondása szerint, mint a kar nevéből is érzékelhető tanítókat, tanárokat képeznek, de mint megtudtam, ezen kívül még tanulhatnak művelődésszervező, idegenforgalmi és szálloda, szociálpedagógus szakon is. Értesüléseim szerint, az egyik legstabilabban és biztos lábakon álló HÖK itt található meg.

Egy nagy lépéssel pedig már Sopronba is értem. A városban jelenleg egy különálló kis sziget a Benedek Elek Pedagógia Főiskolai Kar. Elnöke - aki sajnos lassan tanulmányai végéhez közeledik - Keszei Ákos, legfőbb és minden évben visszatérő sikeres rendezvényük a BEFŐTTEK, amely idén akár nagyon nagyot is dobbanthat. Képzési területük az óvoda- és szociálpedagógiára hegyezhető ki.

Mondhatni elérkeztünk felsorolásom véghez, pedig még 4 HÖK hátra van. Ezt úgy érzem, azért mondhatom így, mivel az Erdőmérnöki, Faipari Mérnöki és Közgazdaságtudományi Kar egy campuson, az Egyetem központjában található.

Itt azt hiszem az Erdőmérnöki Kar HÖK elnökét mutatnám be elsőként, aki Csernyi Róbert negyedéves környezetmérnök hallgató. A Karon erdőmérnök, vadgazda mérnök, környezetmérnök, környezettudományi mérnök és természetvédelmi mérnököket képeznek.

A Faipari Mérnöki Kar HÖK elnöke György Balázs, harmadéves okleveles faipari mérnök szakos hallgató, a képzett szakok a belsőépítész és formatervező művész, faipari mérnök, okleveles faipari mérnök, mérnöktanár, okleveles mérnöktanár, könnyűipari mérnök, valamint legutolsóként a gazdasági informatikus.

A Közgazdaságtudományi Kar HÖK elnöke, kedves barátom Kovács Gergely, elmondása alapján a Kar fő szakja a gazdálkodási szakos közgazdász, viszont nagy számban vannak jelen az idegenforgalmi és kereskedelmi szakmenedzserek, a pénzügyi és számviteli szakügyintézők és így tovább.

Legutolsónak pedig be szeretném mutatni Horváth Balázst, aki az EHÖK-öt irányítja. Balázzsal karöltve minden nap azon fáradozunk, hogy a kari HÖK-ök információ és egyéb igényeit kielégítsük.

Remélem sikerült szerkezetileg bemutatnom a HÖK-öt, az elkövetkezőkben a hallgatói érdekképviseletekről, a juttatási rendszerekről, az egyetemektől különálló szervezetekről fogok beszámolni.

Természetesen kérdésetekkel továbbra is bizalommal fordulhattok hozzánk, vagy kereshettek bennünket a honlapunkon, e-mail-ben, telefonon is.

HÖK

A HÖK honlapja

Elkészült a HÖK honlapja, mely a **hok.nyme.hu** oldalon található meg. Ezentúl folyamatosan új pályázatok, hallgatói dolgokkal kapcsolatos újságcikkek lesznek beszerkesztve, valamint egy új szolgáltatás is elindult a Fórum. Ahol kérdéseket tehetsz fel nekünk, vagy bárkinek. Várjuk a kérdéseiteket, bírálatokat, véleményeket, ugyanis ha nem kerestek minket, mi sem tudunk segíteni nektek.

A HÖK Sport és Kulturális Bizottsága által szervezett Soproni rendezvények

- Február 16. **CsocsóParadicsom**
- Február 18. **Teremfoci** *Egyetemi sportcsarnok*
- Február 23. **Darts** *Egyetemi pinceklub*
- Március 24. **Úszás Lővér uszoda**

Továbbá márciusban **biliárd**, a *Kisz házban* több Teaházat átölelő **sakk, Activity, gazdálkodj okosan, és kártyajátékok** fognak felvonulni.

Áprilisban várható **24 órás foci** a *dühöngőben*, **kosár** a *sportcsarnokban*. Valamint a tavasziszünet után koncertekkel karöltött **főzőverseny.**

Az április nagy eseménye lesz az a **24 órás vetélkedő,** melyet a SKUBI Győrött rendez meg, úgy hogy külön kari csapatok nevezését várjuk. Ezen alkalommal más városban tanuló hallgatókkal együtt versenyezhettek a komoly felajánlásokért.

Reméljük, felkeltettük érdeklődéseteket!

HÖK

Esti mese

Bújj paplanod alá nyakig,
Könyved tedd félre!
Oltsd el a lámpát, csak elvakít!
És most tekints az égre!
Ma már nem indul útnak a Göncölszekér,
A Tejút ivója is bezárt.
Barlangjában a Nagy Medve altatja épp fiát.
Valahol az égbolt hajlatán
Porszemnyi csillag vacog.
Fakón küld fényjelet,
Mégis ragyog.
Ha megleled,
Csendben felkacag,
S lángjával felmelegít.
Többet nem tehet, így hát elszalad:
Lehull az est peremén.
Tedd félre az élet dolgait,
És bújj paplanod alá nyakig!
Jeges szél jár.
Még megfáznál hajnalig!

Ébredés

Verítékben úszott a hajnal,
Utolsó lángjukkal fogództak a csillagok.
Ósdi nyikorgással nyílt a bolt,
Egy zöld légy álmos fejjel koppant a falnak.

Világunk újabb kín szülte napra ébredt.
Jegesen csoszogott a járdán a szél.
Divatos pongyolában villongott a tél.
Hirtelen kikékült, felszökött a fény az égre.

A világ minden vekkere egyszerre csördült,
S fehér zászlót lobogtatva útnak indult az Élet.

grafika és versek: Mészáros Ágnes III. KGH

Öt út a nyugalomhoz

Hagyjatok békén! Nyugalomra van szükségem! - milyen sokszor mondjuk. Szinte mindenkinek akár menedzser, akár diák, szüksége van arra, hogy kitörjön a mindennapok kapkodásából, hogy saját magára időt szakítson. A "csavar" benne az, hogy csak keveseknek sikerül valóban nyugalomhoz jutni. "Az emberek csaknem 2/3-a képtelen a munka után kikapcsolódni."- állítja a kölni sportpszichológus, Henning Almer. A magyarázat: míg a stresszreakció villámgyorsan lezajlik, addig a kikapcsolódási rendszerünk sajnos elég lassú. Szükségünk van tehát átmeneti rituálékra. Cselekvésekre, amik mindig ugyanúgy ismétlődnek, amiken nem kell gondolkodni.

Néhány tipp:

1.) Fedezd fel a lassúságot!

Az órák után amilyen gyorsan csak lehet, vissza a koleszba/ albérletbe! Inkább tarts szünetet! Mászkálj egyet a parkban, sétálj a városban, menj el kávézni/ teázni/ sörözni!

2.) Naponta egyszer: 20 perc semmittevés!

Koncentrálj a gondolataidra, érzéseidre! Újra a tanulás, a munka jut eszedbe? STOP! Állítsd le a gondolatmenetet, így az agyad és az idegeid is nyugalomhoz jutnak.

3.) Vasárnaponként: egyetlen vendég se, telefon kikapcsolva!

Aki vissza szeretne vonulni, otthonában is megteheti: egész egyszerűen légy elérhetetlen! Csak azt tedd, amihez kedved van. És akkor, amikor kedved van hozzá!

4.) Kerüld el a szabadidős stresszt!

Az órák után a konditerembe, utána gyorsan enni valamit, aztán moziba vagy buliba? A munkabeli feszültség átfordul egy saját magunk által létrehozott "privát programok kényszerzubbonyába" a lehetőség nélkül, hogy kicsit fellélegezhessünk. Redukáld a programjaid számát és fedezd fel: a kevesebb néha több!

5.) Kicsi mozgás - nagy hatás!

Minden testi aktivitás kihat a lelkivilágunkra is. Még az olyan könnyed "sportok", mint a sétálás, vagy a jóga is hatással vannak rád.

Nincs más hátra - KAPCSOLÓDJ KI!!!!

Kovács Rita IV. KGH

Küzdelem a Világhálón

Hárman voltak ott. Egyszerre. Mindhárman mást akartak. Az egyik, egyedül érezte magát, és pusztán csak beszélgetni akart. Személytelenül. Úgy érezte, jobb, mintha csak magával vitázna, vagy naplót írna, mert így mégiscsak egy másik emberrel beszélget. Keserű volt és kiábrándult, pillanatnyi örömöket hajszolt csupán. Így akarta túlélni az estét, amikor magánya úgy érezte, fojtogatja.

A másik, heves lendülettel akart találni valakit maga mellé. Nem válogatott a nevek között, vad erővel akarta egyszerre a lehetetlent: mindenkit megismerni. Ő, egy lépéssel előbb járt az "egyik"-nél, mert nemcsak a képzeletében éltek ezek az emberek- találkozni is akart velük. Találkozott is. Többekkel. Több éve. Már nem is emlékszik, kit is keres valójában, csak keres.

Elveszik a keresésben.

A harmadik, él. Beszélget és gondolkodik. Szeret új embereket megismerni. Beszélget az előző kettővel. Egyszerre. Tudja, hogy hárman vannak ott.

Rózsa Erzsébet, IV. évf. SZPH.

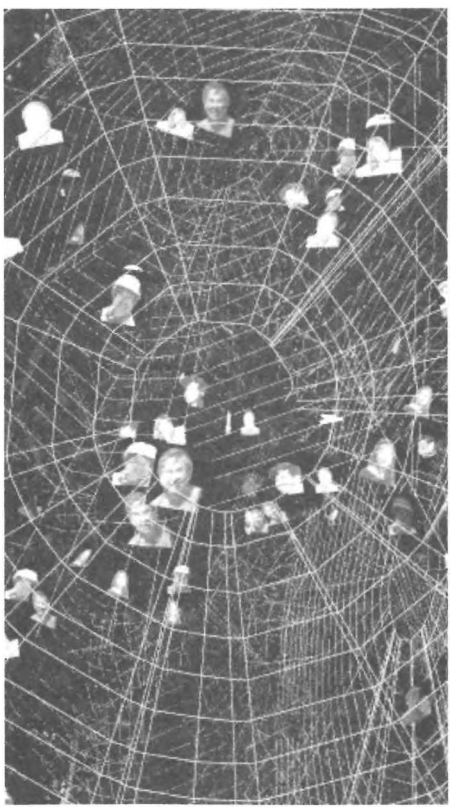

MEGÚJUL A www.nyme.hu

Új webmestere van január 1-től a a Nyugat - Magyarországi Egyetem weboldalának. Az oldalak szerkesztését Pócza Gábor végzi.

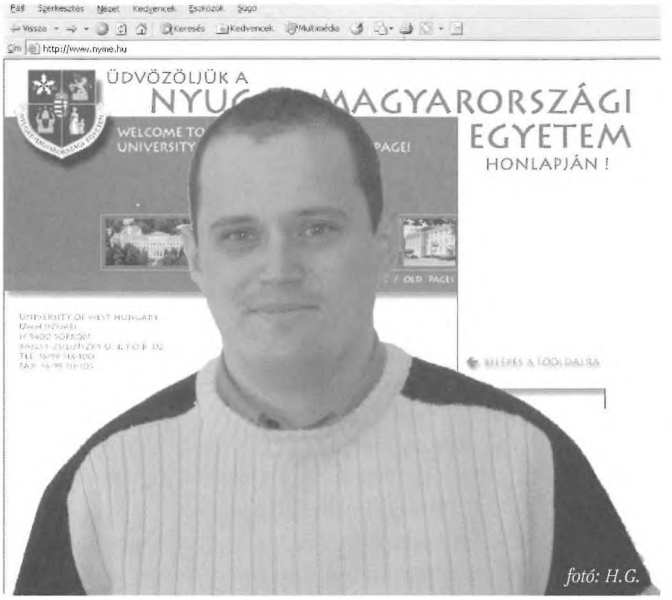

fotó: H.G.

A száraz tények a webmesterről:
35 éves, soproni, nős, két gyermek apja.
Telephelye: GT 1.emelet.
Elérhetősége: pocza@titanic.nyme.hu
Munkája: az egyetemi honlap készítése, webfejlesztés, kapcsolattartás a karokkal, egyetemi szervezetekkel az internetes megjelenéssel kapcsolatban.
Hobby: fényképezés

-Mióta foglalkozol weboldalak szerkesztésével?

-1996-ban kezdtem el webszerkesztést. Általam készült el az országban az elsők között Mosonmagyaróvár, Csorna városok bemutatkozó oldala. Ezeket az oldalakat azóta az Internet vihara elsöpörte, helyükre újabbak, korszerűbbek költöztek. Azóta folyamatosan kisebb - nagyobb cégeknek készítek weboldalakat. Előző munkahelyemen a Matáv Rt-nél az Emberi Erőforrás Ágazat weboldalát tartottam karban. Emellett több intranetes (csak a cégen belül látható) alkalmazás fejlesztését végeztem. Az intraneten keresztül bonyolítottunk le országos szavazásokat. Tevékenyen részvettem a papíralapú bérjegyzék elektronikusra váltásában. A rendszer indulása óta a dolgozók az intraneten tekinthetik meg bérjegyzéküket, már a hónap harmadik munkanapján.

-Az egyetem weboldalainak fejlesztésénél hogyan tudod hasznosítani ezeket a Matávnál megszerzett ismereteket?

-Sok közös pont van a két szervezetnél használt szoftverekben. Az adatbáziskezelő rendszer és a weboldalak megjelenítését végző programnyelv mindkét helyen ugyanaz. A különbség, hogy a Matávnál teljesen nulláról kellett indulni, itt viszont már vannak jól működő részek a www.nyme.hu -n. Ez sok tekintetben könyebbség, de sokszor hátrány is. Igyekszem kiismerni magam a mostani megjelenésben és a megkezdett fejlesztéseket rövid időn belül befejezem. Nagyon nagy előny, hogy van egy kész arculat, amit a továbbiakban szeretnék minél szélesebb körben hasznosítani. Fontosnak tartom, hogy az Egyetem egységes formában jelenjen meg a látogatók számára az Interneten is. Ez nem azt jelenti, hogy minden szervezetre ugyanazt az uniformist húzzuk rá, hanem azt, hogy egy egységes megjelenés mellett lehetőséget kell biztosítani a karok, intézmények, szervezetek egyedi megjelenésére.

-Hogyan képzeled el a közeljövő fejlesztéseit?

-Először az elődöm, Hart Árpád által a karokkal egyeztetett un. sitemap alapján összeállítom a mostani rendszerből és az általa elkezdett, befejezett fejlesztésekből az új struktúrát.

Az egyetemi oldal összeállítása után a karok illetve szervezetek számára készítek egy úgynevezett egységcsomagot. Ezt a vázat a szervezeteknél dolgozó megbízott szerkesztő akár saját maga is megtöltheti tartalommal. A szervezeti oldalak mellet ugyanilyen egységcsomag készül az egyéni oldalakhoz.

Az oldalak rendszeres hírekkel történő ellátását egy Szerkesztőségi Rendszer fogja, hírt csak a megfelelő jogosultsággal rendelkező felhasználó vihet fel. A felvitt híreket a karokon, intézetekben, tanszékeken dolgozók vinnék be és a kari, egyetemi korrektor hagyná jóvá.

A jegyzetek, publikációk, dokumentumok megjelenítését a dokumentumkezelő fogja segíteni. A karok kialakíthatják saját elektronikus "könyvtárukat", ahonnan letölthetők lesznek akár a hallgatói jegyzetek is.

A későbbiekben fórumokat, apróhirdetési felületeket is tervezek az oldalra.

Mivel az én ötleteim száma is korlátozott (bár nem kevés :) ezért várom az oldalt használók és látogatók véleményét, ötleteit egyaránt.

-Nem kis feladat egy ekkora intézmény internetes megjelenését elkészíteni!

-Ezzel tisztában vagyok és azzal is, hogy ahhoz, hogy ez valóban az Egyetemet méltó módon mutassa be, szükségem van a karokról olyan emberekre, akik szintén fontosnak tartják a webes megjelenést. Én őket igyekszem eszközzel ellátni. Olyan webes alkalmazások fejlesztését tartom fontosnak, amelyekkel az információ felvitele az Internetre nem jelent nagyobb erőfeszítést, mint egy szöveges dokumentum előállítása. A fejlesztésben szeretném a gyakorlattal rendelkező kari szerkesztők szabad kapacitását is igénybevenni Sopronban , Győrben, Mosonmagyaróváron és Székesfehérváron egyaránt.

Remélem partnereim lesznek ebben a munkában!

- Úgy legyen!

info

A jó bor mellé a jó étek sem hiányozhat. Az "Egyetem Bora" címet már megpályáztatták, s koccintottunk is a jófajta nedűvel /képes beszámolónk a hátoldalon/. Most a legjobb ételkért hirdetünk versenyt. Várjuk a recepteket, s kérjük olvasóinkat, hogy 2004. december 1-ig írják meg a Szerkesztőség címére, melyik ételleírás volt a leginkább ínycsiklandozó.

A legtöbb szavazatot magáénak tudó pályázó jutalma egy kétszemélyes vacsora a Pannonia Med Hotelben.

Főzőkanálra fel! (T.M.)

Őz "vasfiguránson", avagy ízbeállítás Dr. Homoródi András által

KÁPOSZTÁS ŐZ

A 70-es, 80-as években kísérő oktatóként kétszer Kijevben jártam. Az ukrán-magyar hallgatói koprodukcióban elkészült első ukrán borscs "magyarosított", paprikás, cékla, uborka és savanyú káposzta nélküli színes csöves paprikákkal díszített változatát csapatunk gurmanjai készítették el.

Ennek őzből készült változatát adom közre.

Erdész vagyok, vadásznak inkább csak "koca". Lőni nem annyira szeretem a vadat, mint főzni és enni. Vadhúsból baráti összejövetelekre, családi ünnepekre, esetenként tanszéki értekezletek hangulatjavító csevelyeire és a lepsényi szüreteinkre főzök.

A vegyes őzhúst átnézés és hártyázás után tokányszerű, hosszúkás (2 x 3-4 cm) darabokra vágom. A combcsontot fűrészelem, az oldalast, nyakat, gerincet, ... éles bárddal 6-8 cm méretűekre darabolom.

(A szilánkmentesség élvezhetőbbé teszi az étel fogyasztását!);

Az előkészített húst hideg vízben többször megmosom, ecetes vízben legalább egy óráig áztatom, majd hideg vízzel leöblítem;

A bográcsban (rozsdamentes fazékban) öt közepes fej apróra vágott vöröshagymát 4-5 zöldpaprikát, ugyanannyi érett paradicsomot, 4-5 gerezd apróra vágott vagy zúzott fokhagymát 30 dkg disznózsírban megpirítok;

Belekeverem az előkészített húsokat és párolom. Keverés mellett ilyenkor szórom rá a 3-4 evőkanálnyi pirospaprikát (szebb a színe, jobb az íze, ha 2-3 féle paprikával dolgozom);

Annyi vizet öntök rá, hogy a húst bőven ellepje. Fedős edénynél a fedőt ráteszem, gyakran kevergetem, vagy a bográcsot fülénél fogva forgatom;

Amikor a hús félig megfőtt, akkor teszem bele a felkockázott sárgarépát, petrezselyemgyökeret és krumplit, majd lassú tűzön tovább főzöm;

Felfőzés után dobom bele a torzsátlanított csíkokra vágott édeskáposztát és 3-4 csövespaprikát (Az erősség mennyiségét mindig az ételfogyasztók igényéhez igazítom);

Közben alkalmasan választott cserépedényben 4-5 dl tejfelbe 2-3 evőkanálnyi lisztet keverek. Amikor a káposzta levélgerincek kanálnyomásra már puhák, lassan, óvatosan kavargatás mellett ráöntöm a fortyogó ételre. Csak ezután sózom, borsozom és szórom meg kevés majorannával. Néhány perc főzés, kóstolgatás és ízjavítás után az őz késznek minősíthető, tálalható;

Rövid lére sűrítve abaúji zsemlegombóccal is tálalható (A szokásos gombócmasszához a pirított zsemlekocka mellé tetszőleges mennyiségben petrezselyemzöldjét, csemegekukoricát és zöldborsót keverek).

Előtte lepsényi mézes-, vagy ágyás pálinkát; utána a balatoni szőlővidék keleti peremén (Tikacs-alja) termett szőlőből készített fehér. (cserszegi fűszeres, piros tramini, chardonnay) vagy vörös (zweigelt, medina) borokat kínálok.

Hozzávalók 8-10 személyre:

3-3,5 kg vegyes őzhús, benne oldalas és nyak; 2-3 evőkanál ecet ■ 2-2,5 kg krumpli ■ 2 közepes sárgarépa ■ 2 petrezselyemgyökér ■ 30 dkg disznózsír ■ 5 közepes fej vöröshagyma ■ 4-5 gerezd fokhagyma ■ 4-5 zöldpaprika + ugyanannyi érett paradicsom (vagy 0,5-0,75 literes zsír nélküli lecsó) ■ 8-10 szem bors ■ 3-4 evőkanálnyi pirospaprika ■ 1 közepes fej káposzta ■ 4-5 dl tejföl ■ 2-3 evőkanál liszt ■ 3-4 csöves paprika ■ 2 kávéskanál majoránna ■ só.

A gombóc hozzávalói:

4 db zsemle ■ 2 dl tej ■ 2 db tojás ■ liszt ■ zöldborsó ■ csemegekukorica ■ só.

Szabó Gyula erdőmérnök, főiskolai tanár

AZ EGYETEMI TANÁCS HATÁROZATAI
2004. január 14.

1/2004. sz. Határozat (04.01.14.)
A Nyugat-Magyarországi Egyetem Egyetemi Tanácsa az elhangzott módosításokkal 17 igen szavazattal, (4 fő nem szavazott) egyetért az Egyetemi Tanács Állandó Bizottságainak írásban előterjesztett felépítésével.

2/2004. sz. Határozat (04.01.14.)
A Nyugat-Magyarországi Egyetem Egyetemi Tanácsa a Habilitációs Bizottság titkárának 17 igen szavazattal Dr. Alpár Tibor egyetemi docenst javasolja felkérni. Dr. Juhász Lajos egyetemi adjunktus személye mellett 4 fő szavazott.

3/2004. sz. Határozat (04.01.14.)
A Nyugat-Magyarországi Egyetem Egyetemi Tanácsa egyhangúlag egyetért azzal, hogy az ET Bizottságok ügyrendjeiket készítsék el és a márciusban ülésező Egyetemi Tanácson terjesszék elő.

4/2004. sz. Határozat (04.01.14.)
A Nyugat-Magyarországi Egyetem Egyetemi Tanácsa az "Előterjesztés a 2003. szeptember 24-én elfogadott Konszolidációs Intézkedési Terv végrehajtására tett intézkedésről" c. írásos anyagot egyhangúlag elfogadta.

5/2004. sz. Határozat (04.01.14.)
A Nyugat-Magyarországi Egyetem Egyetemi Tanácsa a Geoinformatikai Főiskolai Kar Szervezeti és Működési Szabályzatát egyhangúlag elfogadta.
A szabályzat 2004. január 14. napon lép hatályba. Ezzel egyidejűleg az IIT 37/2000. sz. határozatával elfogadott szabályzat hatályát veszti.

6/2004. sz. Határozat (04.01.14.)
A Nyugat-Magyarországi Egyetem Egyetemi Tanácsa az elhangzott módosításokkal egyhangúlag elfogadta az írásban előterjesztett Közalkalmazotti Szabályzatot. Az elfogadott szabályzat 2004. január 14. napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg a 156/2000. sz. IIT határozattal elfogadott Közalkalmazotti Szabályzat érvényét veszti.

7/2004. sz. Határozat (04.01.14.)
A Nyugat-Magyarországi Egyetem Egyetemi Tanácsa titkos szavazással 19 igen 1 nem és 1 tartózkodó szavazattal elfogadta a Benedek Elek Pedagógiai Főiskolai Kar Nemzetiségi és Idegennyelvi Tanszékére Dr. Szalai Lajos főiskolai tanári kinevezését.

8/2004. sz. Határozat (04.01.14.)
A Nyugat-Magyarországi Egyetem Egyetemi Tanácsa nyílt szavazással egyhangúlag elfogadta a Faipari Mérnöki Kar dékáni tisztségének betöltésére kiírt pályázati felhívás tervezetét.

9/2004. sz. Határozat (04.01.14.)
A Nyugat-Magyarországi Egyetem Egyetemi Tanácsa nyílt szavazással egyhangúlag elfogadta a Geoinformatikai Főiskolai Kar kari főigazgatói tisztségének betöltésére kiírt pályázati felhívás tervezetét.

10/2004. sz. Határozat (04.01.14.)
A Nyugat-Magyarországi Egyetem Egyetemi Tanácsa nyílt szavazással egyhangúlag elfogadta az Egyetemi Tanács 2004. évi ülésrendjének és munkatervének módosító javaslatát.

FEL ALBIONBA!
Avagy, könnyed nyelvtanulási lehetőség Angliában!

Helyszín: Barnstaple-BIDEFORD (DNY-Anglia, Devon, az Atlanti-Óceán partján)

Időpont: 2004. április 30 - május 9-ig

Költség: 125.000 Ft (26 éven felülieknek + 5000 Ft) mely tartalmazza az utazást, komp menetjegyet, teljes ellátást, szállást Bidefordban, nyelvórákat, ki-rándulásokat idegenvezetővel, szállást reggelivel és ebéddel Belgiumban odafelé, belépőjegyet Stonehengebe.
Befizethető 2 részletben
Utazás: légkondicionált autóbusszal,
Elhelyezés: családoknál,
Szervezők és további információk:
Dr. Fábián Attila (99/518-119, 30-9693-603)
Vörös Ákos (99/511-198, 70-313-0574)

Program:
1. nap: Indulás április 30-án 600, érkezés Bokrijkbe (Belgium) kb. 2100
2. nap de: fakultatív program, Bokrijk (Skanzen falu),
du, este: fakultatív városnézés Belgiumban (Leuven, Bruxelles)
3. nap: de: Windsor (fakultatív kastélylátogatás), Stonehenge
4. nap: de: nyelvórák du.: városnéző körút Barnstaple-ben v. Bidefordban
5. nap: de: kirándulás du.: nyelvórák
6. nap: egész napos kirándulás Tintagel (CAMELOT, Arthur király udvara)
7. nap: de: nyelvórák du.: kirándulás,
8. nap: de: kirándulás du.: nyelvórák
9. nap: London
10.nap: Hazaérkezés kb. 20.00 órakor

A szép idő, a jó társaság és hangulat garantált! Feleséget, barátnőt, férjet és barátot mindenki saját felelősségére hozhat!

SOPRONBAN KONCERTEZETT A KFT EGYÜTTES!

Laár András nem csak Besenyő Pistabácsiként, de gitárosként is lenyűgöző!

Koncertek a soproni Liszt Ferenc Konferencia és Kulturális Központban:

Március 3. szerda 19.00 óra
"MUSIC EXPRESS"
A **COTTON CLUB SINGERS**
TÍZÉVES JUBILEUMI KONCERTJE

Március 18. csütörtök 19.00 óra
"Világok zenéje"
A FIANNA EGYÜTTES
lemezbemutató koncertje, ír sztepptáncbemutatóval és táncházzal

Március 23. kedd
19.00 óra

DÉS LÁSZLÓ - METSZETEK

lemezbemutató koncert Fekete-Kovács Kornél és a Balázs Elemér Group közreműködésével

JÓ BOR, JÓ EGÉSZSÉG...

A közgazdászoktól megtanultuk már, hogy bizony a régi mondás ellenére a jó bornak is kell a cégér, s kell a reklám a jó egyetemnek is.

A Nyugat-Magyarországi-Egyetem vezetősége a fenti két tanulságot kapcsolta össze, amikor úgy döntött, hogy pályázatot hirdet az "Egyetem bora" megtisztelő címre 2004-ben. A soproni borvidék termelői versenyeztek Kékfrankos és Cuvée alapú nedűikkel, szám szerint 19 borász, 29 borfajtával.

2004. január 19-én eddig még nem látott eseménynek adtak otthont a Tanácsterem falai. A Bormarketing Műhely Kht., s ez Egyetem Kommunikációs Irodája borversenyt rendezett. Sosem tapasztalt hallgatói aktivitás és segítőkészség kísérte a nem mindennapi premiert, mely reméljük hagyománnyá válik.

A jeles bor kiválasztása két lépcsőben történt. Először szakmai zsűri értékelte a történelmi borvidék piros szőlejének versengő bormintáit, majd az Egyetem vezetői, az AMI Formatervező tanszékének vezetője és a HÖK képviselője a javasolt négy fajtából kiválasztotta a nyertes nedűt.

"A Nyugat-Magyarországi-Egyetem Bora" 2004-ben a Lővér Pince 2002-es évjáratú Kékfrankosa.

A győztes palackok a pincészetben várják, mikor vihetik el a Város és az Egyetem jó hírét egy-egy hazai, vagy külföldi partnerhez.

Még csak neve van az Egyetem legújabb "gyermekének", a ruhája most készül. Az Alkalmazott Művészeti Intézet két diákja (Szigeti Adrienn és Fignár Levente) már készített terveket, csak az áldást várják és megindulhat a kivitelezés. Szintén nevezett hallgatók készítették a "Sopron Város Bora 2003." címkét is egy pályázat eredményeként, melyhez ezúton is gratulálunk.

Mint ahogy gratulálunk az Egyetem vezetőinek az újabb hagyományteremtő kezdeményezéshez.

Egészségükre!

T.M.

Fingár Levente és Szigeti Adrienn

MOLNÁR V. JÓZSEF

MAGYARSÁGKUTATÓ
VETÍTETTKÉPES ELŐADÁSAI

- MÁRCIUS 3. 18.00, BEPF E1-ES TEREM

AZ ÉGIGÉRŐ FA

A FIÚGYERMEK RAJZAINAK ÜZENETE

- ÁPRILIS 16. PÉNTEK 13.00
I. SZ. GYAKORLÓ ÓVODA

GYEREKRAJZ - ELEMZÉS

- ÁPRILIS 16. PÉNTEK 18.00
SZT. GYÖRGY PLÉBÁNIA - JEZSUITA TEREM

AZ EMBERÉLET FORDULÓI

MINDEN ÉRDEKLŐDŐT
SZERETETTEL VÁRUNK!

Olteán Máté, 5 esztendős óvodás rajza

AZ "ART" FILMKLUB (BPFK)

TAVASZI PROGRAMJA

"Szerelemre hangolva..."

Február 17.	Jeunet: Amelie csodálatos élete
Február 24.	Kieslowski: Rövid film a szerelemről
Március 2.	Mendes: Amerikai szépség
Március 9.	Kar-Vaj: Szerelemre hangolva
Március 16.	Hallström: Csokoládé
Március 23.	Polanski: Keserű méz
Március 30.	Hartley: Flört
Április 6.	Deák Krisztina: Jadviga párnája
Április 20.	Almodovar: Titkom virága
Április 27.	Ferreri: I Love You
Május 4.	Marceau: Beszélj a szerelemről!
Május 11.	Brest: Egy asszony illata

A vetítések keddenként 19 órakor kezdődnek a Benedek Elek Pedagógiai Főiskola E/1-es termében.

Fiatal Felnőttek Köre

A Soproni Evangélikus Egyházközség (Bünker köz 2.) nevében várunk új beszélgetős alkalmunkra, melyet (jobb híján) FiFe-nek, azaz **Fiatal Felnőttek Körének** neveztünk el.

A márciusi-áprilisi programjaink:
Március 1 : Falusi keresztyénség - városi keresztyénség. A keresztyénség mint értelmiségi életforma?
Március 29 : A politika mocskos dolog?
Április 19 : Életformák: szingli-lét, együttélés, házasság.
Várunk, hétfő esténként!

Gabnai Sándor lelkész, Hegedűs Attila lelkész

FELVIDÉKI NÉPVISELETBE ÖLTÖZTETETT BABÁK KIÁLLÍTÁSA

A kiállítás megtekinthető
március 1-től 13-ig
de.10.00 - 12.00
du. 15.00 - 16.00 között
a BPFK kiállítótermében
(6-os tanácsterem)